

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2014-2015

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Petr Svoboda

**Držitel zbrojního průkazu jako možné ohrožení ve
společnosti**

Praha 2015

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Jozef Bandžak Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED STUDIES

2014-2015

BACHELOR THESIS

Petr Svoboda

The Owner of a Gun License as a Possible Threat in Society

Prague 2015

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

JUDr. Jozef Bandžak Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Petr Svoboda

Anotace

Bakalářská práce se ve své teoretické části zabývá právními předpisy upravující práva a povinnosti vlastníků zbraní a držitelů zbrojních průkazů na území České republiky. Rozebírá požadavky kladené státem na tyto osoby, prostředky jejich možné kontroly a celkový dopad existence legálních držitelů zbraní. Porovnává tuzemskou právní úpravu v oblasti držení zbraní s ostatními vybranými státy. Praktická část na základě dotazníku vyhodnocuje povědomí široké veřejnosti v oblasti zbraňové legislativy a otázky dopadu možnosti legálního vlastnění zbraně.

Klíčová slova

zbraň, zbrojní průkaz, průkaz zbraně, kategorie zbrojního průkazu, držení zbraně, nošení zbraně, dohled, dozor,

Annotation

Bachelor thesis in its theoretical part deals with the legal provisions governing the rights and duty To owners of weapons and holders of firearm licenses in the Czech Republic. It analyzes the state requirements for such persons, possible means of control and the overall impact of the existence of legal gun owners. Compares domestic legislation governing the possession of weapons with other selected countries. The practical part based on a questionnaire evaluates public awareness of gun legislation and the impact of possibility of legal weapons possession.

Key words

weapon, gun license, gun identification card, categories of gun license, holding of weapon, carrying of weapon, surveillance, supervision,

Obsah

ÚVOD	7
1. ZÁKON O ZBRANÍCH A STŘELIVU	9
1.1. Základní pojmy	10
1.2. Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu	14
1.3. Centrální registr zbraní	17
2. POŽADAVKY NA ŽADATELE O ZBROJNÍ PRŮKAZ	19
2.1. Požadavky na držitele zbrojního průkazu	27
2.2. Bezúhonnost fyzické osoby	29
2.3. Spolehlivost fyzické osoby	31
2.4. Kontrola majitelů zbraní státem	33
3. PRÁVNÍ PŘEDPISY UPRAVUJÍCÍ DRŽENÍ ZBRANĚ VE SVĚTĚ	36
3.1. Zbrojní předpisy ve Spojených státech amerických	37
3.2. Zbrojní předpisy ve Švýcarsku	38
3.3. Zbrojní předpisy ve Velké Británii	39
4. VLIV LEGÁLNÍCH ZBRANÍ NA MÍRU KRIMINALITY	40
4.1. Počet držitelů zbrojních průkazů a palných zbraní	42
4.2. Mýty a fakta o zbraních	43
4.3. Úmyslné dezinformace o zbraních	45
5. DOTAZNÍK S VYPRACOVÁNÍM	48
5.1. Vyhodnocení získaných dat od respondentů	53
5.2. Specifika určitých skupin respondentů	54
ZÁVĚR	56
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	58
SEZNAM GRAFŮ A TABULEK	61
BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE	62

ÚVOD

Téma této práce, Držitel zbrojního průkazu jako možné ohrožení ve společnosti, bylo v nedávné době mnohokrát skloňováno ve spojitosti s volbami do evropského parlamentu a petičními aktivitami sdružení LEX (Sdružení na ochranu práv majitelů zbraní). Tyto události byly reakcí na snahu skupiny europoslanců, jenž se snaží o postupné odzbrojení obyvatelstva všech členských států Evropské unie s tvrzením, že legálně držené zbraně a jejich majitelé, jsou neúnosným rizikem pro bezpečnost obyvatelstva a silně se podílejí na celkové kriminalitě. Z tohoto důvodu se tato skupina europoslanců snaží zavést pro běžného občana nesplnitelné podmínky, nutné k legálnímu vlastnění a nakládání s již legalizovanými zbraněmi.

Z důvodu profesního zaměření a úzkoprofilové specializace svého stávajícího zaměstnání, kdy pracuji u Policie České republiky, na oddělení služby pro zbraně a bezpečnosti materiál, jako zpracovatel problematiky skladových záležitostí (zpracovatel, skladový technik, pracovník skladu), jsem se rozhodl pro hlubší prozkoumání tohoto až demonizujícího obvinění, kdy je bezúhonný a zákona dbalý občan, jenž je držitelem zbrojního průkazu a majitelem zbraní, až absurdně označován za původce téměř veškerého zla, které kdy bylo spácháno ve spojitosti s palnou zbraní.

Pro svou práci jsem jako nejvhodnější metodu zpracování zvolil metodu dotazníku s baterií otázek zvolených tak, aby respondent nejen sdělil své názory na tuto problematiku, ale aby také sdělil míru svých vědomostí a stupeň obeznámenosti s daným tématem. Díky těmto získaným informacím, bude možné alespoň zčásti zjistit míru dezinformace ve společnosti v oblasti zbraňové legislativy a možný důvod vzniku negativních nálad a postojů vůči legálním držitelům a majitelům zbraní, aniž by s nimi dotazovaný jedinec měl být jedinou osobní zkušenost v negativním slova smyslu.

První kapitola vysvětluje dnes používané pojmy a slovní spojení v rovině vlastnictví zbraně a zákona o zbraních. Dále popisuje právní úpravu institutu vlastnictví zbraně, kdy je kladen důraz na novodobou historii právních předpisů platných v dobách po zániku České a Slovenské Federativní Republiky.

Druhá kapitola obsahuje souhrn veškerých právních náležitostí, jež musí žadatel o zbrojní průkaz a držitel při žádosti o prodloužení platnosti již vydaného zbrojního průkazu splnit.

Třetí kapitola se zabývá kontrolní činností, jež stát provádí prostřednictvím odboru služby pro zbraně a bezpečnostní materiál za účelem zjištění, zda-li nedošlo k porušení zákonů a vyhlášek týkajících se podmínek držení a vlastnění zbraní.

Čtvrtá kapitola porovnává vybrané státy v přístupu ke zbraním z hlediska jejich dostupnosti pro civilní obyvatelstvo, v nutných podmínkách kladených na zájemce o povolení na držení zbraně a práva držitelů zbraní.

Pátá kapitola rozebírá míru vlivu samotné existence civilních držitelů a vlastníků zbraní na objem nápadu kriminality za předpokladu, že se jedná o násilné trestné činy, při kterých byla použita palná zbraň.

Šestá kapitola vyhodnocuje výstupy získané z dotazníků předložených veřejnosti, kdy tyto byly předloženy jak laikům, tak i osobám zasvěcených do této problematiky.

1. ZÁKON O ZBRANÍCH A STŘELIVU

Dnes platný zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu (dále jen zákon o zbraních a střelivu), je výsledkem snahy účinně a věcně novelizovat původní znění dříve platných zákonů týkajících se zbraní a střeliva s úmyslem začlenit prvky práva Evropské unie, jež se Česká republika zavázala dodržovat a zanést do svého právního systému.¹ Kořeny tohoto zákona, lze nalézt v jeho předchůdcích, tj. zákon č. 288/1995 Sb., o zbraních a střelivu, zákon č. 147/1983 Sb., o zbraních a střelivu, zákon č. 162/1949 Sb., o zbraních a střelivu a zákon č. 81/1938 Sb., o zbraních a střelivu, jež byl nástupcem Císařského zbrojního patentu číslo 223 z roku 1852. Samotný Císařský zbrojní patent byl v platnosti celých 97 let, až do roku 1949, kdy byl nahrazen novým zákonem o zbraních a střelivu. Zákon č. 81/1938 Sb., o zbraních a střelivu nikdy nenabyl účinnosti z důvodu nevydání prováděcího vládního nařízení, na které byl svou účinností vázán.²

V průběhu tvorby dnes platného zákona o zbraních a střelivu, se v Parlamentu České republiky střetávaly dvě koncepce možného přístupu k vlastnění zbraně a z toho vyplývajících institutů držení a nošení zbraně a střeliva. Dle prvního postoje, který byl liberální, měl mít bezúhonný občan možnosti k nabývání vlastnických práv ke zbraním co možná nejsnazší. Zatímco dle druhého restriktivního postoje, měla možnost spočívající v liberálním přístupu do budoucna pouze jediný možný následek spočívající v prudkém zvýšení kriminality páchané se střelnou zbraní, což je v přímém rozporu se snahou Evropského společenství, pro přísnější regulaci nabývání zbraní a střeliva.³

Zákon vzniklý dohodou mezi zástupci restriktivního i liberálního směru, má do svého obsahu zakomponované nosné prvky obou směrů, kdy žadatel o zbrojní průkaz, jež splní všechny zákonem dané podmínky, které nejsou z pohledu zákona znalého hodnotitele nikterak přísné a spíše vycházejí z celkového pojetí právního

¹ Směrnice Rady 91/477/EHS ze dne 18. června 1991 o kontrole nabývání a držení zbraní (Úř. věst. L 256, 13.9.1991, p.51, článek 4). Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES ze dne 21. května 2008

² Webová stránka. *Ruce Vzhůru*. [online]. 29. říjen 2008 [cit. 2015-02-01]. Dostupné z:

<http://www.rucevzhuru.cz/index.php/zbrojni-pravo/69-chladne-zbrane-a-ceske-zbrojni-pravo.html>

³ Teryngel J., Kreml A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, ISBN 978-80-7357-461-1, s. XIV.

aspektu ozbrojeného civilního obyvatelstva, nemá se získáním zbrojního průkazu sebemenší potíží. Tento systém je založen na nezbytné znalosti svých práv, které jakožto držitel zbrojního průkazu či žadatel o zbrojní průkaz jedinec má, ale hlavně na znalosti svých povinností, jenž pro něho vyplývají z vlastnění střelných zbraní a střeliva. Dalším aspektem vlastním pro tento zákon o zbraních je skutečnost, že držitelé zbrojních průkazů a majitelé zbraní v České republice jsou v rovině chování a spáchaných skutků, jenž by mohly mít negativní vliv takřka neustále kontrolování.⁴

Z tohoto důvodu byl český zákon o zbraních a střelivu při jednáních na půdě Evropského parlamentu vyhodnocen jako jeden z nejlépe napsaných co se do obsahu, náležitostí a kontroly držitelů týče. Nutno dodat, že tyto státem prováděné kontroly držitelů zbrojních průkazů nemají na jejich osoby zatěžující či jinak negativní vliv. Pro tyto nesporné kvality, samotné znění a následné uplatňování zákona o zbraních a střelivu, byla Česká republika vybrána pro zkušební provoz programu s názvem Centrální Registr Zbraní, jehož spuštění je dalším krokem k nadstandardnímu naplnění povinností České republiky v rámci přejímání právních norem za účelem jejich sjednocení s ostatními státy Evropské unie.⁵

1.1. Základní pojmy

Ve věci správné interpretace a plného pochopení znění zákona číslo 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, je nutno rozvést plný význam v něm používaných pojmů, jenž při špatné interpretaci zamezí správné aplikaci tohoto zákona. Z pohledu uživatele tohoto zákona, jsou nejdůležitější tyto termíny:

- **Žadatel o zbrojní průkaz** – je fyzická osoba, jenž splňuje podmínky kladené na žadatele vycházející ze zákona o zbraních a střelivu⁶ a dokladatelně splnila náležitosti spočívající v prokázání technické způsobilosti k držení zbrojního

⁴ Kovárník L., Martínek M. *Zákon číslo 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu s komentářem*. Praha: NAŠE VOJSKO, 2009. ISBN 978-80-2006-1012-6., s. 32-36.

⁵ Směrnice Rady 91/477/EHS ze dne 18. června 1991 o kontrole nabývání a držení zbraní (Úř. věst. L 256, 13.9.1991, p.51, článek 4). Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES ze dne 21. května 2008

⁶ Zbrojní průkaz. *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online]. 05.08.2014 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/rady-a-sluzby-dokumenty-zbrojni-prukaz-pro-fyzickou-osobu.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>

průkazu (test z odborné způsobilosti sestávající z baterie testových otázek a předvedení bezpečné manipulace a střelby ze zbraní, náležitých k dané skupině zbrojního průkazu) a dodáním osvědčení o fyzické způsobilosti, vyplněné praktickým lékařem žadatele.

- **Držitel zbrojního průkazu** – je fyzická osoba, jenž splnila veškeré podmínky pro vydání zbrojního průkazu a tím nabývá určitá práva a povinnosti, které z držení zbrojního průkazu dle zákona o zbraních a střelivu vyplývají. Držitel zbrojního průkazu je zaveden a registrován v informačních systémech spravovaných policií České republiky.⁷ V případě potřeby, je tedy dle identifikačních prvků nutných ke ztotožnění jako držitel zbrojního průkazu popřípadě majitel zbraní dohledatelný a tím je umožněna i jeho případná kontrola.
- **Zbrojní průkaz** – je veřejná listina v podobě laminované karty o velikosti občanského průkazu, vydávaná policií České republiky, oddělením pro zbraně, střelivo a bezpečnostní materiál nejčastěji s desetiletou dobou platnosti.⁸ Na tomto dokladu jsou zachyceny informace o držiteli: fotografie, jméno, příjmení, titul, datum narození, skupiny zbrojního průkazu, povolení, datum platnosti a dislokace vydávajícího oddělení, pod které držitel náleží dle svého trvalého pobytu. Každý zbrojní průkaz je opatřen identifikačním číslem, dle kterého je zaveden v počítači a je tak v případě nutnosti umožněna jeho kontrola.
- **Skupiny zbrojního průkazu** – jsou žadatelem o zbrojní průkaz volitelný rozlišující prvek, určující účel pořízení zbrojního průkazu, o které má žadatel zájem a také stanovuje specifické podmínky pro jejich držení. Jedná se o skupiny A, B, C, D, E, F, jenž mohou být na zbrojním průkazu nezávisle na pořadí a svém počtu zapsány.⁹ Skupina A je určena ke sběratelským účelům, skupina B je určena ke sportovním účelům, skupina C je určena k výkonu práva myslivosti a loveckým účelům, skupina D je určena k výkonu povolání,

⁷ Kovárník L., Martínek M. *Zákon číslo 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu s komentářem*. Praha: NAŠE VOJSKO, 2009. ISBN 978-80-2006-1012-6., s. 24-26.

⁸ Teryngel J., Kreml A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, ISBN 978-80-7357-461-1, s. 36,37.

⁹ Kovárník L., Martínek M. *Zákon číslo 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu s komentářem*. Praha: NAŠE VOJSKO, 2009. ISBN 978-80-2006-1012-6., s. 24.

skupina E je určena k ochraně života, zdraví či majetku, skupina F je určena k provádění pyrotechnického průzkumu (cílevědomé vyhledávání munice, střeliva nebo výbušnin a jejich identifikace stanoveným průzkumem, případně jejich vyzvednutí).

- **Průkaz zbraně** – je veřejná listina v podobě laminované karty o velikosti občanského průkazu, vydávaná držiteli zbrojního průkazu na základě oznámení o nákupu zbraně.¹⁰ Tento doklad obsahuje ztotožňující informace o držiteli: jméno, příjmení, titul, datum narození, datum vydání průkazu zbraně a dislokace vydávajícího oddělení. Dále obsahuje identifikující informace o předmětné zbraní: druh zbraně, výrobce zbraně, vzor či model zbraně, ráže a výrobní číslo. Každý průkaz zbraně je opatřen identifikačním číslem, dle kterého je zaveden v počítači a je tak v případě nutnosti umožněna jeho kontrola.
- **Kategorie zbraní** – je rozčlenění všech střelných zbraní dle jejich konstrukčního řešení, funkce, podoby a efektu do ucelených kategorií, kdy každá zbraň může být pouze v jedné z nich.¹¹ Střelné zbraně se dělí na zbraně kategorie A (zakázané zbraně, zakázané střelivo a zakázané doplňky zbraní, které se legálně vyskytující u držitelů zbrojních průkazů pouze při udělení výjimky), zbraně kategorie B (zbraně na povolení), zbraně kategorie C (zbraně na ohlášení) a zbraně kategorie D (zbraně ostatní).
- **Vyjímka na zbraň (střelivo/doplňek zbraně) kategorie A** – je institut, umožňující držiteli zbrojního průkazu, při dodržení zákoných podmínek a schválení žádosti příslušným útvarem odboru služby pro zbraně a bezpečnostní materiál takto kategorizovanou zbraň, střelivo či doplněk zbraně nabyt a držet. Tato kategorie zbraní ale podléhá zvláštnímu režimu kontrol, jenž jsou u držitele prováděny z důvodu kontroly uskladnění a nakládání s nimi.¹²
- **Povolení na zbraň kategorie B** – je součástí procesu nutného k registraci zbraně kategorie B, kdy se před samotným nabytím takovéto zbraně zažádá o

¹⁰ Registrace a průkaz zbraně. *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online]. 17.07.2009 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/prukaz-zbrane-a-znehodnoceni-zbrane.aspx>

¹¹ Teryngel J., Kreml A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, ISBN 978-80-7357-461-1, s. XIV.s. 10-12.

¹² Nákup nebo prodej zbraně. *Zbrojníprukazy.cz*. [online]. 01.01.2013 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.zbrojniprukazy.cz/nakup-nebo-prodej-zbrane>

povolení k jejímu nákupu¹³ (zbraně kategorie B jsou evidovány jako zbraně s větší mírou nebezpečnosti, než je tomu u zbraní kategorie C, kdy toto ztížení jejich nabytí vychází ze závazku přijetí určitých právních prvků zavedených ve státech Evropské unie – Směrnice Evropského parlamentu a rady 2008/51/ES).

- **Ohlášení** – je proces registrace zbraní kategorie C, kdy takovouto zbraň držitel na základě předložení svého platného zbrojního průkazu nabyde od podnikatel v oboru zbraní a střeliva, či jejího předchozího majitele, a poté ji zaregistruje na příslušném oddělení pro zbraně, střelivo a bezpečnostní materiál.¹⁴
- **Nabytí zbraně** – je odborný termín označující jednání fyzické či právnické osoby, jenž má za následek převod vlastnických práv dané zbraně na určitou osobu, která je po tomto úkonu jejím právoplatným vlastníkem. Vyskytuje se ve formě nákupu zbraně, převodu zbraně na svou osobu, dědění zbraně, získání zbraně darem a obdobné případy.¹⁵
- **Držení zbraně** – nastává v případě, kdy má držitel zbrojního průkazu svou zbraň uvnitř bytových či provozních prostor budovy, nebo uvnitř zřetelně ohraničených nemovitostí se souhlasem vlastníka nebo nájemce příslušného prostoru, kde se zbraň momentálně nachází. Dále stav držení zbraně nastává v případě, kdy ji její majitel přemísťuje z místa na místo v uzavřeném obalu v nenabitém stavu (bez nábojů v zásobníku, nábojové schránce, nábojové komoře hlavně nebo nábojových komorách revolverového válce).¹⁶
- **Nošení zbraně** – nastává v případě, kdy má držitel zbrojního průkazu zbraň s náboji u sebe a nejedná-li se o stav odpovídající držení zbraně¹⁷ (zbraň se zasunutým zásobníkem, jenž je naplněn střelivem a podobně).

¹³ Teryngel J., Kreml A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, ISBN 978-80-7357-461-1, s. 29-31.

¹⁴ Zbraně a střelivo. *Policie České republiky*. [online]. 23.08.2007 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/policie-ceske-republiky-zbrane-a-strelivo.aspx>

¹⁵ Zbraně a střelivo. *Policie České republiky*. [online]. 23.08.2007 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/policie-ceske-republiky-zbrane-a-strelivo.aspx>

¹⁶ Kovárník L., Martínek M. *Zákon číslo 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu s komentářem*. Praha: NAŠE VOJSKO, 2009. ISBN 978-80-2006-1012-6., s. 13,14.

¹⁷ Teryngel J., Kreml A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, ISBN 978-80-7357-461-1, s. 6-9.

- **Skryté nošení zbraně** – je jedna z podmínek, jenž musí být dodržena, je-li palná zbraň nošena v rámci zákona o zbraních a střelivu (držitelem zbrojního průkazu nošená palná zbraň musí být nošena tak, aby nemohla býti spatřena další osobou, tj. ve vhodném poudře umístěném na těle, plně zakrytého například částí oděvu).¹⁸ V právním pojetí institutu skrytého nošení zbraně postačuje, aby zbraň nebyla viditelná přímým pohledem, kdy ale obrys jejího tvaru či tvaru pouzdra, kde je zbraň uložena může bez pochyb vypovídat o svém původu a účelu.
- **Střelivo** – působí na cíl střelby svou kinetickou energií, získanou chemickou reakcí látek uložených v náboji (pohybová a dopadová energie střely, vymetená spalnými plyny skrze hlaveň zbraně, vytvořených spálením střelného prachu uloženého v nábojnici, jenž byl zažehnut odpálením zápalky na dně nábojnice).¹⁹
- **Munice** – mimo kinetické energie, působí na cíl střelby účinkem nesené látky, jenž je uložena ve střele. Dle charakteru složení a konstrukce, se může jednat o munici výbušnou, průbojnou, protipěchotní, tříštivo-trhavou, penetrační, plynovou, jadernou, kombinovanou a munici jiných typů.²⁰

1.2. Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu

Cílem dnes platného zákona bylo souhrnně upravit české právo v rovině zbraní a střeliva v souladu se souvisejícími právními akty Evropské unie. Tomuto postupu, k němuž se Česká republika, jakožto člen Evropské unie zavázala, byl podřízen způsob úpravy stávajícího zákona o zbraních a střelivu, kdy se jeho

¹⁸ Základy skrytého nošení I & II. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 13.09.2008 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/no-a-kn/741-zaklady-skryteho-noseni-i-ii>

¹⁹ Hrazdára I., Kovárník L., Novotný F.. *Použití zbraně a zákon*. Praha: UROUNION s.r.o., 2000. ISBN 80-85858-83-5., s. 235.

²⁰ Hýkel J., Malimánek V. *Náboje do ručních palných zbraní*. Praha: NAŠE VOJSKO, 2009. ISBN 80-206-0641-6, s. 27,28.

úpravou (často byl zákon upraven v souladu s návrhy odborné veřejnosti) docílilo tolik potřebné shody v oblasti normotvorných aktivit jednotlivých států.²¹

Z důvodů až extrémních rozdílů v přístupu jednotlivých států ke svým právním normám týkajících se střelných zbraní a střeliva, bylo nutné nebrat zřetel na dřívější usnesení Evropské unie, dle kterého si každý jednotlivý stát bude řešit zákony týkající se právě těchto záležitostí svou vlastní cestou, do doby dosažení souladu v základních principech fungování zbrojních zákonů jednotlivých států Evropské unie.²²

Po tomto nejnutnějším sjednocení základních principů a pojmů, které Česká republika provedla již při sepsání konečné verze (určené k vyhlášení) zákona o zbraních a střelivu, bude další zákonodárná činnost v této věci již opět náležet do plné kompetence České republiky. Návrat plné normotvorné pravomoci zpět do rukou České republiky ale neznamená, že jakákoliv spolupráce mezi státy Evropské unie v této věci je zapovězena, tak jak tomu dokládá návrh a následné spuštění realizace projektu s názvem Centrální registr zbraní.²³

Zákon o zbraních a střelivu byl schválen dne 8.3.2002. Dne 9.4.2002 nabyl platnosti a 1.1.2003 účinnosti. Obsah zákona je členěn do 4 komplexních částí a souboru přílohových dokumentů, patřících k jednotlivým tématům tohoto zákona.

- Část *první* obsahuje celkem 14 hlav, které obsahují jednotlivé části řešené problematiky ve věcech tohoto zákona:
- *Hlava I* – předmět úpravy a vymezení některých pojmů.
- *Hlava II* – rozdělení zbraní a střeliva do kategorií.
- *Hlava III* – upravuje možnosti nabývání vlastnictví, držení a nošení zbraně a střeliva různých kategorií.
- *Hlava IV* – skupiny zbrojního průkazu, podmínky pro vydání zbrojního průkazu, práva a povinnosti držitelů zbrojních průkazů.
- *Hlava V* – skupiny zbrojní licence, podmínky pro získání zbrojní licence, práva a povinnosti držitelů zbrojní licence.

²¹ Směrnice Rady 91/477/EHS ze dne 18. června 1991 o kontrole nabývání a držení zbraní (Úř. věst. L 256, 13.9.1991, p.51, článek 4). Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES ze dne 21. května

²² Směrnice Rady 93/15/EHS ze dne 5. dubna 1993 o harmonizaci předpisů týkajících se uvádění na trh a dozoru nad výbušninami pro civilní použití (Úř. věst. L 121, 15.5.1993, p.20)

²³ Centrální registr zbraní. *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online]. 05.08.2014 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/centralni-registr-zbrani.aspx>

- *Hlava VI* – náležitosti povinné registrace zbraně kategorie A,B nebo C, průkaz zbraně.
- *Hlava VII* – trvalý vývoz, dovoz nebo tranzit zbraní a střeliva konající se v rámci území České republiky.
- *Hlava VIII* – podmínky pro provozování střelnice, práva a povinnosti správce střelnice.
- *Hlava IX* - zadržení či zajištění zbraně nebo střeliva, zabezpečení zbraní a střeliva, svěření či vystavování zbraně, znehodnocení a zničení zbraně, dědění zbraně a podobné případy. Podmínky zániku trestnosti nedovoleného ozbrojování – zbraňová amnestie.
- *Hlava X* – informační systémy uchovávající data týkající se náležitostí zákona o zbraních a střelivu.
- *Hlava XI* – výkon státní správy.
- *Hlava XII* – sankce a ochranná opatření.
- *Hlava XIII* – ustanovení společná.
- *Hlava XIV* – ustanovení přechodná.
- Část *druhá* obsahuje kompletní znění změny zákona č. 156/2000 Sb. Zákon o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů, v aktuálním znění.
- Část *třetí* obsahuje kompletní znění změny zákona č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenském podnikání, v aktuálním znění.
- Část *čtvrtá* obsahuje vymezení účinnosti tohoto zákona.
- Přílohy obsahují vymezení zbraní a střeliva, popisy jednotlivých druhů střeliva, znění souvisejících právních předpisů a vyhlášek, grafickou podobu tiskopisů, soubory testových otázek používaných při zkoušce odborné způsobilosti.²⁴

Z pohledu dnešních držitelů zbrojních průkazů a žadatelů o zbrojní průkaz je aktuální legislativní úprava práva v rovině civilních střelných zbraní a střeliva pozitivně přijímána a hodnocena kladně jak v ohledu práv samotných zainteresovaných osob, tak i jejich zákonných povinností.

²⁴ Kovárník L., Martinek M. *Zákon číslo 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu s komentářem*. Praha: NAŠE VOJSKO, 2009. ISBN 978-80-2006-1012-6., s. 11-13.

1.3. Centrální registr zbraní

Centrální registr zbraní je projekt vzniklý ve Švýcarsko-evropské spolupráci, který byl po zformulování základních principů fungování předán k dokončení v rámci Evropské unie. Z důvodu budoucí spolupráce v obdobně fungujících zákonech o zbraních všech členů unie, bylo nutné nalézt zákon o zbraních a střelivu člena Evropské unie, který by byl pro úkol dokončení vývoje a zkušební provoz nejvhodnější.²⁵ Z výsledků vyhodnocení vhodnosti daných zákonů vyšel jako nejvhodnější pro danou aplikaci zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu z České republiky.

Centrální registr zbraní je informační systém provozovaný Policií České republiky na vnitřní počítačové síti zvané intranet, kdy je skrze uzlové spoje této sítě umožněn přístup i skrze síť internetovou. Přístup do této aplikace je umožněn pouze jedincům, kteří jsou zaneseni do tohoto systému, jako uživatelé s různou mírou oprávnění (supervizor, skladník, zpracovatel, pracovník zkušebny, podnikatel...²⁶

Základní myšlenkou tohoto informačního systému je uchování veškerých dat spojených s určitou zbraní (kategorie A, B nebo C) od její výroby, až po její zničení či znehodnocení. Ke zbraní se pak do její historie budou zapisovat veškeré události a informace s ní spojené (výroba, registrace, převody, povolení na zbraň kategorie B, data o opravách či úpravách, majitel i dřívější majitel, zničení a podobně).²⁷

Dále tento systém registruje v elektronické formě data podnikatele, dříve vedená pouze v podobě knižní, což je výhodné nejen pro pracovníky vykonávající kontrolní činnost, kdy jsou tato data dostupná elektronicky a jednoduše tisknutelná do podoby seznamů, ale i pro samotné podnikatele v oboru zbraní a střeliva. Tato data mimo jiné obsahují seznamy zbraní, jež jsou prozatím vedeny jako obchodní zboží (dříve byla zbraň zavedena do elektronického systému až ve chvíli jejího prvního nákupu a registrace) a aktuální stavy střeliva a ostatního střeleckého příslušenství.

²⁵ Historie vzniku projektu CRZ. *Policie České republiky*. [online]. 01.07.2014 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/historie-vzniku-projektu-crz.aspx>

²⁶ Účastníci projektu CRZ. *Policie České republiky*. [online]. 01.07.2014 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/ucastnici-projektu-crz.aspx>

²⁷ Teryngel J., Kreml A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, ISBN 978-80-7357-461-1, s. 168-171.

Oproti dříve využívanému systému D-Zbraně a P-Zbraně (pohřešované), je tento systém ucelenějšího a komplexního charakteru, kdy se veškerá aktivita zapisuje k dané zbraně v plném rozsahu, a ne jen krátká informace v rozsahu jedné věty, která mnohdy nestačí k zapsání ani těch nejpodstatnějších informací, které u zbraně musí být evidovány (přijmutí do skladu oddělení pro zbraně, střelivo a bezpečnostní materiál, číslo jednacích, převzetí zbraně podnikatelem za určitým záměrem, informace o balistické expertize a podobné).²⁸

V minulosti vytvořený záznam týkající se předmětné zbraně byl veden převážně v papírové podobě a jako takový po naplnění určitých podmínek (převod zbraně, zánik platnosti zbrojního průkazu, čištění papírové evidence, revize svazků držitelů zbrojních průkazů a jiné) podléhal s přesně definovanou časovou lhůtou skartačnímu protokolu. V takovémto případě byly ke zbraně ztraceny starší informace a data, která byla mnohdy vyžadována z důvodu žádosti o spolupráci ve věci určení kompletní historie předmětné zbraně.²⁹

V případě kladného vyhodnocení úspěšnosti centrálního registru zbraní, lze s určitou pravděpodobností, hraničící s jistotou říci, že se Evropská unie pokusí o plošné zavedení tohoto systému na celém svém území. Při zachování původních zákonů o zbraních a střelivu v každém jednotlivém státě Evropské unie,³⁰ se jistě plošné zavedení centrálního registru zbraní stane pro každého zainteresovaného jedinice, ať už držitele zbrojního průkazu či podnikatele v oboru zbraní a střeliva, přínosem. V opačném případě, kdy se bude politika Evropské unie, i navzdory prvotnímu a jasnému ubezpečení o dalším neomezování samostatné normotvorné činnosti jednotlivých států v rovině zbraní a střeliva, vymezovat směrem k totálnímu zákazu či přidáním téměř nesplnitelných podmínek k vlastnění zbraní, se může z projektu centrálního registru zbraní stát silný restriktivní nástroj v rukou mladého autoritativního režimu, který poslouží proti občanům, jež jsou v očích takového systému vážnou hrozbou.

²⁸ Informační příručka. *Policie České republiky*. [online]. 01.07.2014 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/soubor/prirucka-pro-drzitele-zl-pdf.aspx>

²⁹ Kovárník L., Martínek M. *Zákon číslo 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu s komentářem*. Praha: NAŠE VOJSKO, 2009. ISBN 978-80-2006-1012-6., s. 86,87.

³⁰ Směrnice Rady 91/477/EHS ze dne 18. června 1991 o kontrole nabývání a držení zbraní (Úř. věst. L 256, 13.9.1991, p.51, článek 4). Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES ze dne 21. května

2. POŽADAVKY NA ŽADATELE O ZBROJNÍ PRŮKAZ

Požadavky na žadatele o zbrojní průkaz (nový zbrojní průkaz, kdy se nejedná o status prodloužení platnosti již platného zbrojního průkazu) jsou v zákoně o zbraních a střelivu uvedeny v ustanovení § 17 - § 23. Ve znění potřebných informací tyto paragrafy obsahují následující:

- § 17 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu

(1) Zbrojní průkaz vydává příslušný útvar policie (oddělení pro zbraně, střelivo a bezpečnostní materiál) na základě žádosti podané fyzickou osobou na předepsaném tiskopise obsahujícím osobní údaje a požadované skupiny zbrojního průkazu,

(2) K žádosti o vydání zbrojního průkazu je žadatel povinen připojit následující:

a) posudek o zdravotní způsobilosti potvrzený praktickým lékařem žadatele (v den podání žádosti nesmí být posudek starší než 3 měsíce),

b) doklad o odborné způsobilosti vydané zkušebním komisařem (v den podání žádosti nesmí být doklad starší než 12 měsíců),

c) 2 kusy totožných průkazových fotografií, dle prováděcího právního předpisu, vyhotovené v barevném provedení a odpovídající aktuální podobě žadatele,

(3) doklad obdobný opisu z evidence Rejstříku trestů ze států, v nichž se v posledních 10 letech zdržoval nepřetržitě po dobu 6 a více měsíců (doklad musí být vyhotovený dle prováděcího právního předpisu a v den podání žádosti nesmí být doklad starší než 6 měsíců),

(4) Žadatel o zbrojní průkaz, který má trvalý pobyt ještě v jiném členském státě Evropské unie, je povinen předložit též předchozí souhlas tohoto státu s vydáním zbrojního průkazu nebo jeho prohlášení o tom, že předchozí souhlas není nezbytný (písemný souhlas musí být vyhotovený dle prováděcího právního předpisu a v den podání žádosti nesmí být souhlas starší než 6 měsíců),

V případě, že proti žadateli bylo zahájeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený v náležitostech bezúhonnosti fyzické osoby (§ 22 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu), se správní řízení ve věci žádosti o zbrojní průkaz žadateli přeruší.³¹

³¹ Teryngel J., Kreml A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, ISBN 978-80-7357-461-1, s. 37-40.

Všechny výše uvedené zákonné lhůty platnosti jednotlivých dokumentů je třeba řádně sloučit do funkčního celku, kdy je jejich vyžádání či vyhotovení přímo závislé na délce trvání jejich samotného vyhotovení, kdy je třeba brát zřetel na rozdílné lhůty. Doklad o odborné způsobilosti vyhotoví zkušební komisař neprodleně po úspěšném ukončení kompletní zkoušky odborné způsobilosti a posudek o zdravotní způsobilosti, v případě nevyžádání specializovaných vyšetření samotným praktickým lékařem žadatele, je taktéž neprodleně vyhotoven po ukončení samotné lékařské prohlídky. Dokument obdobný opisu z evidence Rejstříku trestů a souhlas domovského státu vyhotovuje každý jednotlivý stát v rozdílných lhůtách, kdy tyto mohou dokonce překročit délku dvou měsíců.

- § 18 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu

(1,2) Příslušný útvar policie (oddělení pro zbraně, střelivo a bezpečnostní materiál) vydá zbrojní průkaz fyzické osobě, která splňuje všechny tyto podmínky:

- a) má místo pobytu na území České republiky,
- b) dosáhla předepsaného věku pro požadované skupiny zbrojního průkazu (§ 19 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu),
- c) je způsobilá k právním úkonům,
- d) je zdravotně způsobilá (§ 20 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu),
- e) je odborně způsobilá (§ 21 a 21a zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu),
- f) je bezúhonná (§ 22 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu),
- g) je spolehlivá (§ 23 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu),

(3) Příslušný útvar policie může vydat rozhodnutí, jímž nevyhoví žádosti o vydání zbrojního průkazu, jestliže je žadatelem cizinec, který není:

- a) občanem členského státu Evropské unie,
- b) občanem členského státu Organizace Severoatlantické smlouvy,
- c) rodinným příslušníkem osoby uvedené v písmenu a), kterému bylo vydáno povolení k přechodnému nebo trvalému pobytu na území České republiky,
- d) cizincem, kterému byl na území České republiky povolen trvalý pobyt a přiznáno právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropském společenství na území České republiky, nebo cizincem, kterému bylo takové právní postavení přiznáno na území jiného členského státu Evropské unie a bylo mu vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky,

e) rodinným příslušníkem osoby uvedené v písmenu d), kterému bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky, nebo
f) osobou, které byl na území České republiky udělen azyl,
i když splní všechny podmínky uvedené v odstavci 1, kdy se proti tomuto rozhodnutí nelze odvolat. Z textu tohoto paragrafu je patrné, že i když cizinec naplní všechny předepsané podmínky, není mu zaručena jistota kladného vyřízení jeho žádosti, kdy toto rozhodnutí je v rukou zpracovatele žádosti o zbrojní průkaz spolu s vedoucím daného oddělení, kam dle místní příslušnosti náleží.³²

Z výše uvedených náležitostí § 18 zákona o zbraních a střelivu je jasně zřetelný stav věci, kdy se v případě dodržení všech náležitostí držitelem či žadatelem o zbrojní průkaz nahlíží na možnost držet zbrojní průkaz a nabývat palné zbraně, jako na zákonný nárok občana, jenž nemůže být ze strany státu zamítnut. Pouze v případě nedodržení všech podmínek je toto právo dle znění zákona o zbraních a střelivu omezeno.

- § 19 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, který upravuje nejnižší věkovou hranici pro získání skupin zbrojního průkazu:
O skupinu zbrojního průkazu A, může žadatel o zbrojní průkaz zažádat od 21 let.
O skupinu zbrojního průkazu B, může žadatel o zbrojní průkaz zažádat od 18 let.
V případě členství v občanském sdružení zabývajícího se sportovní činností podle národních nebo mezinárodních pravidel a řádů, jejíž součástí je střelba, lze o skupinu B zažádat už od 15 let věku.
O skupinu zbrojního průkazu C, může žadatel o zbrojní průkaz zažádat od 18 let.
V případě, kdy je žadatel žákem školy, jenž má ve svých osnovách zahrnutou myslivost, lze o skupinu C zažádat od 16 let věku.
V případě žádosti o skupinu B a C před 18 rokem žadatele, je nutný písemný souhlas zákonného zástupce a doporučení příslušného občanského sdružení, školy nebo učiliště. Osoba mladší 18 let smí zbraň nebo střelivo pro sportovní nebo lovecké účely nabývat do vlastnictví, s výjimkou koupě, a držet pouze se souhlasem zákonného zástupce; tuto zbraň nebo střelivo smí používat pouze za přítomnosti osoby starší 21 let, která je držitelem zbrojního průkazu skupiny B nebo C nejméně 3 roky a která zajistí bezpečnou manipulaci se zbraní nebo střelivem.

³² Teryngel J., Kreml A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, ISBN 978-80-7357-461-1, s. 40-42.

O skupinu zbrojního průkazu D, může žadatel o zbrojní průkaz zažádat od 21 let.

V případě, kdy je žadatel žákem školy, jenž má ve svých osnovách zahrnutou výuku puškařství, lze o skupinu D zažádat od 18 let věku.

O skupinu zbrojního průkazu E a F, může žadatel o zbrojní průkaz zažádat od 21 let.³³

Z věkových hranic, potřebných pro získání jednotlivých kategorií zbrojních průkazů, je jasně patrná snaha o ulehčení situace při náboru a výcviku nových členů sportovních a mysliveckých spolků, kteří v největší míře v mladém věku pocházejí právě ze škol a sportovních sdružení. Žákům puškařských oborů je díky snížené věkové náročnosti pro získání kategorie zbrojního průkazu D umožněno celkové zkvalitnění praktické části studia, tolik potřebné pro tento náročný obor.

• § 20 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve věci náležitostí zdravotní prohlídky:

(1) Zdravotní způsobilost žadatele o zbrojní průkaz prověřuje a posudek o zdravotní způsobilosti vydává posuzující lékař na základě prohlídky (praktický lékař žadatele, jenž je obeznámen s celkovým stavem žadatele), tento má také pravomoc v případě potřeby odeslat žadatele k psychologickému vyšetření a dalším potřebným prohlídkám, shledá-li to posuzující lékař za nutné.

(2) Držitel (již vydaného) zbrojního průkazu skupiny D a F je povinen odevzdat posudek o zdravotní způsobilosti po dalších 5 letech platnosti zbrojního průkazu (v půlce běžné platnosti zbrojního průkazu).

(3) Zjistí-li posuzující lékař u držitele zbrojního průkazu jakoukoliv změnu zdravotního stavu, jenž má za následek ztrátu či omezení jeho zdravotní způsobilosti, je povinen vydat nový posudek a zaslat jej bezodkladně příslušnému oddělení pro zbraně, střelivo a bezpečnostní materiál (v případě držitele skupiny zbrojního průkazu D, se tento nový posudek zasílá taktéž zaměstnavateli).

(4) Každý lékař, který má důvodné podezření, že držitel zbrojního průkazu trpí nemocí, vadou nebo stavem, který vylučuje nebo omezuje držení nebo nošení zbraně, poučí jej o této skutečnosti a oznámí ji bez zbytečného odkladu posuzujícímu lékaři. Posuzující lékař poté vyrozumí příslušné oddělení pro zbraně, střelivo a bezpečnostní materiál (zde by bylo vhodné z důvodu možné nebezpečnosti delší časové prodlevy,

³³ Teryngel J., Kreml A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, ISBN 978-80-7357-461-1, s. 42,43.

aby měl každý lékař povinnost hlásit takovou skutečnost přímo na oddělení pro zbraně, střelivo a bezpečnostní materiál).

(5) Má-li pracovník oddělení pro zbraně, střelivo a bezpečnostní materiál důvodné podezření, že u držitele zbrojního průkazu došlo ke změně zdravotního stavu, která by mohla mít za následek ztrátu či omezení jeho zdravotní způsobilosti, je oprávněn vyzvat držitele zbrojního průkazu, aby se co nejdříve dostavil ke svému posuzujícímu lékaři a podrobil se lékařské prohlídce. Držitel zbrojního průkazu je povinen nejpozději do 1 měsíce ode dne oznámení této výzvy doručit příslušnému útvaru policie nový posudek o zdravotní způsobilosti, který vydá posuzující lékař na základě výsledku lékařské prohlídky, popřípadě psychologického vyšetření a dalších potřebných vyšetření.

(6) V případech uvedených výše je držitel zbrojního průkazu povinen dostavit se na vyzvání posuzujícího lékaře v určeném termínu k tomuto lékaři a podrobit se před vydáním nového posudku o zdravotní způsobilosti potřebnému vyšetření. Nemůže-li se držitel zbrojního průkazu k vyšetření dostavit ze závažných důvodů, musí tak učinit nejpozději do 1 měsíce od termínu určeného posuzujícím lékařem. Pokud se držitel zbrojního průkazu k vyšetření nedostaví, posuzující lékař tuto skutečnost oznámí bez zbytečného odkladu příslušnému útvaru policie (v tomto případě jsou lhůty příliš benevolentní, a dovolují tak držitelům, kteří jsou srozuměni se svým stavem vyhybat se lékařské prohlídce po určitý čas. V takovémto případě je zde ale velké riziko z prodlení).³⁴

Ve věci platnosti lékařského posudku může praktický lékař přistoupit k jeho časovému omezení, kdy takovýto posudek není vydán na celých deset let, ale pouze na určitou část (tato možnost omezení se nejčastěji vyskytuje u osob důchodového věku, kdy je k tomuto omezení přistupováno obdobně jako u řidičských průkazů).

Praktický lékař si může na základě svých závěrů z vyšetření žadatele o posudek vyžádat specializované psychologické vyšetření, na jehož základě poté příslušný lékařský posudek vydá či nevydá. Ve věci možných psychologických vyšetření je ale třeba upozornit na míru určité nepřesnosti, jenž vychází z rozdílného posouzení posuzovaných osob, zapříčiněné osobností, zkušenostmi a vzděláním samotného posuzujícího doktora.

³⁴ Teryngel J., Kreml A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, ISBN 978-80-7357-461-1, s. 43-46.

- § 21 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu ve věci odborné způsobilosti:
 - (1) Žadatel o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E prokazuje odbornou způsobilost zkouškou vykonanou před zkušebním komisařem. Ten po úspěšném vykonání zkoušky vydá žadateli doklad o odborné způsobilosti.
 - (2) Zkušebního komisaře určuje příslušný útvar policie (pro každý termín zkoušek a střelnici zvlášť).
 - (3) Zkouška odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E se skládá z teoretické a praktické části. Náplň praktické části se liší dle požadovaných skupin (střelba a manipulace s brokovnicí, opakovací malorážkou a samonabíjecí pistolí).
 - (4) Teoretická část zkoušky se provádí formou písemného testu a žadatel při ní osvědčuje znalost:
 - a) zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu a právních předpisů vydaných k jeho provedení.
 - b) zvláštních právních předpisů upravujících oprávněné použití zbraně.
 - c) nauky o zbraních a střelivu.
 - d) zdravotnické minimum.
 - (5) Praktická část zkoušky se skládá ze:
 - a) zjištění znalostí bezpečné manipulace se zbraněmi a střelivem.
 - b) střelba na pevný cíl (vzdálenost od terče a požadované minimální bodové ohodnocení střelby závisí na požadovaných skupinách zbrojního průkazu).
 - (6) Ke zkoušce odborné způsobilosti se žadatel o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E přihlašuje na předepsaném tiskopise, jehož vzor stanoví prováděcí právní předpis. Přihláška obsahuje údaje uvedené v § 17 odst. 1 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu a podává se u příslušného oddělení pro zbraně, střelivo a bezpečnostní materiál, který podané přihlášky eviduje v seznamu žadatelů o vykonání zkoušky odborné způsobilosti podle data doručení a nejpozději do dvou měsíců od podání přihlášky oznámí žadateli termín a místo konání zkoušky (nejčastěji hned na místě).
 - (7) Pokud žadatel při zkoušce odborné způsobilosti neuspěl, může se znovu přihlásit ke zkoušce nejdříve po uplynutí 3 měsíců ode dne neúspěšného vykonání zkoušky.

Požádá-li o určení jiného zkušební komisaře, příslušný útvar policie jeho žádosti vyhoví.

(8) Náklady spojené s provedením zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E, včetně odměny zkušební komisaře, hradí žadatel; může je hradit i držitel zbrojní licence (běžně se tyto náklady pohybují v hodnotách 1500,-Kč za vykonání zkoušky na střelnici a 300,-Kč zkušebnímu komisaři).

(9) Obsahovou náplň teoretické a praktické části zkoušky, způsob provedení a celkové vyhodnocení zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E a výši odměny zkušební komisaře stanoví prováděcí právní předpis.³⁵

Je ovšem třeba podotknout, že rozsah samotné praktické části zkoušky odborné způsobilosti vykonané před zkušebním komisařem, je ve své podstatě nejnужnějším minimem v rovině bezpečné manipulace a střelby na terč, které je ale považováno za dostatečné k úspěšnému složení potřebných zkoušek, ale nedostatečné pro další postup v této věci.

Po úspěšném vykonání zkoušek a získání zbrojního průkazu, by proto měla v rovině schopností a znalostí držitele zbrojního průkazu, následovat snaha o jejich co možná největší rozšíření a následné procvičování, kdy bez těchto snah by úroveň samotného střelce jen těžko měla pozitivní vývoj. Ve věci samotného výcviku s palnými zbraněmi bylo sepsáno mnoho knih a pojednání, která jedince nechávají takřkajíc vybrat si doslova kus jeho koláče. Střelecké sporty jsou jednou z nejvíce se rozvíjejících sportovních odvětví, kdy téměř každá smysluplná střelecká situace má svoje soutěžní a cvičební zastoupení.

- § 21a zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu je tematicky zaměřen na přezkoušení žadatele z odborné způsobilosti žádajícího o skupinu zbrojního průkazu F – pyrotechnický průzkum. Tato skupina zbrojního průkazu je však v České republice zastoupena v počtu čítající maximálně pár desítek kusů.

(1,2) Žadatel o vydání zbrojního průkazu skupiny F prokazuje odbornou způsobilost zkouškou složenou z teoretické a praktické části před komisí jmenovanou ministrem

³⁵ Teryngel J., Kreml A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, ISBN 978-80-7357-461-1, s. 46-49.

vnitra složenou ze zástupců navržených ministerstvem, policií, Ministerstvem obrany, Ministerstvem průmyslu a obchodu a Českým báňským úřadem.

(3) Teoretická část zkoušky se provádí formou písemného testu a ústního pohovoru a žadatel při ní osvědčuje znalost

a) zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu a právních předpisů vydaných k jeho provedení,

b) předpisů upravujících nakládání s municí a výbušninami,

c) nauky o munici, výbušninách a detekční technice a

d) zdravotnického minima.

(4) Praktická část zkoušky se skládá z:

a) identifikace a stanovení míry nebezpečnosti nevybuchlé munice a výbušniny a jejich detekce,

b) zajišťování místa nálezu nevybuchlé munice a výbušniny,

c) bezpečné manipulace s nevybuchlou municí a výbušninou a

d) likvidace munice a výbušnin.

(5) Ke zkoušce odborné způsobilosti se žadatel o vydání zbrojního průkazu skupiny F přihlašuje na předepsaném tiskopise obdobně jako u skupin A až E, přihláška se zde ale dále odesílá ke zpracování na ministerstvo vnitra. Obratem je žadateli sdělen termín zkoušky.

(6) Pokud žadatel při zkoušce odborné způsobilosti neuspěl, může se ke zkoušce znovu přihlásit po uplynutí 3 měsíců ode dne neúspěšného vykonání zkoušky.

(7) Náklady spojené s provedením zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny F hradí žadatel; může je hradit i držitel zbrojní licence skupiny K.

(8) Obsahovou náplň teoretické a praktické části zkoušky a celkové vyhodnocení zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny F stanoví prováděcí právní předpis.

(9) Před zahájením dočasného nebo příležitostného výkonu činnosti, která spočívá v pyrotechnickém průzkumu, v České republice fyzickou osobou, která je v jiném

členském státě oprávněna k výkonu obdobné činnosti, může ministerstvo požadovat ověření odborné kvalifikace podle zákona o uznávání odborné kvalifikace.³⁶

Již z obsahu samotného § 21a je vidět rozdílnost s § 21, kdy je zde největším rozdílem ona obsáhlost daného tématu a odlišné složení zkušební komise.

2.1. Požadavky na držitele zbrojního průkazu

Požadavky na držitele zbrojního průkazu jsou shrnuty v § 24 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu. Ve své podstatě se jedná o opakované prověřování osoby držitele obdobně jako u osoby žadatele, hlavní rozdíl mezi těmito požadavky je ten, že držitel jež si platnost zbrojního průkazu prodlužuje, nemusí opětovně dodávat doklad o odborné způsobilosti ve věci držení zbraně a střeliva. Další náležitosti podání žádosti o nový zbrojní průkaz v podobě fotografií s aktuální podobou žadatele a potvrzení o zdravotní způsobilosti zůstaly nezměněny. V případě, že má držitel zbrojního průkazu na svou osobu zaregistrované palné zbraně, je nutné tyto předložit k provedení fyzické kontroly.³⁷

Fyzická kontrola zbraně spočívá v ověření výrobního čísla dané zbraně (ztotožnění předložené zbraně se zbraní na držitele zaregistrovanou) a následné prohlídce zbraně za účelem zjištění fyzického stavu zbraně (kondice materiálu a opotřebení, kdy by v určitém případě mohla být zbraň ve špatném stavu nebezpečná svému uživateli) a možným projevům neodborného zásahu či úpravy zbraně (nejčastěji se vyskytující úpravy spočívají ve snaze uschopnit zbraň pro střelbu dávkou nebo všemožné úpravy hlavně).

- § 24 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu zní:

(1) Příslušný útvar policie (oddělení pro zbraně, střelivo a bezpečnostní materiál) vydá držiteli zbrojního průkazu po uplynutí doby jeho platnosti nový zbrojní průkaz na základě žádosti podané na předepsaném tiskopise podle § 17 odst. 1, 2 písm. a), c) a odst. 4.

³⁶ Teryngel J., Kreml A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, ISBN 978-80-7357-461-1, s. 49-51.

³⁷ Kovárník L., Martínek M. *Zákon číslo 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu s komentářem*. Praha: NAŠE VOJSKO, 2009. ISBN 978-80-2006-1012-6., s. 36,37.

(2) Žadatel o vydání nového zbrojního průkazu, který se v době od vydání dosavadního zbrojního průkazu více než 6 měsíců nepřetržitě zdržoval mimo území České republiky, je povinen předložit doklad obdobný opisu z evidence Rejstříku trestů ze státu, ve kterém se zdržoval, s překladem do jazyka českého, vyhotoveným tlumočnickem zapsaným v seznamu znalců a tlumočnicků; nemůže-li takový doklad předložit, protože mu jej tento stát nevydá, předloží čestné prohlášení, ve kterém uvede, že v cizině nebyl uznán vinným pro trestný čin, pro který nemůže být považován za bezúhonného podle § 22 nebo uznán vinným z přestupku, pro který nemůže být považován za spolehlivého podle § 23.

(3) Žádost o vydání nového zbrojního průkazu předkládá držitel zbrojního průkazu příslušnému útvaru policie nejméně 2 měsíce a nejdříve 6 měsíců před uplynutím doby platnosti dosavadního zbrojního průkazu (bohužel dochází k situacím, kdy držitel přijde zažádat o prodloužení zbrojního průkazu v poslední den jeho platnosti).

(4) Při rozhodování o vydání nového zbrojního průkazu posuzuje příslušný útvar policie také bezúhonnost a spolehlivost žadatele o vydání nového zbrojního průkazu podle § 22 a § 23 viz kapitoly 2.2 a 2.3.

(5) Vyhoví-li příslušný útvar policie žádosti o vydání nového zbrojního průkazu, vydá nový zbrojní průkaz výměnou za průkaz dosavadní s dobou platnosti uvedenou v § 16 odst. 1 navazující na dobu platnosti stávajícího platného zbrojního průkazu.

(6) Příslušný útvar policie žádost o vydání nového zbrojního průkazu zamítne, nebudou-li splněny podmínky zdravotní způsobilosti, bezúhonnosti nebo spolehlivosti stanovené pro vydání zbrojního průkazu.³⁸

Ona dvouměsíční lhůta zmíněná v odstavci 3 tohoto paragrafu, je důležitá z důvodu nutnosti řešit možné průtahy ve věci odpovědí na žádosti o bezúhonnost a spolehlivost dle § 22 a § 23 zákona č.119/2002 Sb., o zbraních a střelivu. K těmto časově náročným situacím dochází v případech, kdy zájmová osoba je, či byla řešena v rámci své spolehlivosti úřadem, pod který nespadá místním určením dle svého trvalého pobytu. Tyto informace se častokrát z důvodu nefunkční součinnosti mezi jednotlivými úřady nepředají v přiměřené době a na jejich existenci tak často není brán zřetel.

³⁸ Teryngel J., Kreml A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, ISBN 978-80-7357-461-1, s. 60-62.

2.2. Bezúhonnost fyzické osoby

Bezúhonnost fyzické osoby se posuzuje dle ustanovení § 22 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu v tomto znění:

(1) Za bezúhonného podle tohoto zákona se nepovažuje ten, kdo byl pravomocně uznán vinným trestným činem

a) vlastizrady, rozvracení republiky, teroru, teroristického útoku, sabotáže, vyzvědačství, válečné zrady, účasti na organizované zločinecké skupině, obecného ohrožení, získání kontroly nad vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem a pevnou plošinou, ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla, zavlčení vzdušného dopravního prostředku do ciziny, vraždy nebo genocidia, za který byl uložen výjimečný trest nebo trest odnětí svobody na více než 12 let nebo mladistvému trestní opatření odnětí svobody nepodmíněně na 5 až 10 let,

b) uvedeným v písmenu a), za který byl uložen trest odnětí svobody na 5 až 12 let, nebo úmyslným trestným činem proti životu a zdraví, proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství, proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti nebo jiným úmyslným trestným činem spáchaným se zbraní, za který byl uložen trest odnětí svobody převyšující 5 let a od ukončení výkonu trestu odnětí svobody neuplynulo alespoň 20 let,

c) uvedeným v písmenu a) nebo b) nebo jiným úmyslným trestným činem, jestliže od právní moci rozsudku nebo od ukončení výkonu trestu odnětí svobody v případě, že tento trest byl uložen,

1. neuplynulo alespoň 10 let, jestliže byl uložen trest odnětí svobody převyšující 2 roky,

2. neuplynulo alespoň 5 let, jestliže byl uložen trest odnětí svobody nepřevyšující 2 roky nebo jiný trest než trest odnětí svobody, nebo

3. neuplynuly alespoň 3 roky, jestliže bylo upuštěno od potrestání, podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem, upuštěno od uložení trestního opatření mladistvému anebo podmíněně upuštěno od uložení trestního opatření mladistvému nebo byla sice vyslovena vina, ale nebyl uložen trest v trestním řízení, v němž došlo k pokračování trestního stíhání na žádost obviněného anebo obžalovaného, nebo

nebylo uloženo trestní opatření poté, co bylo odstoupeno od trestního stíhání mladistvého podle zvláštního právního předpisu, nebo

d) spáchaným z nedbalosti za porušení povinností v souvislosti s držením, nošením nebo používáním zbraně nebo střeliva, pokud od právní moci rozsudku neuplynuly alespoň 3 roky.

(2) Za bezúhonného podle tohoto zákona se také nepovažuje ten, kdo byl v cizině pravomocně uznán vinným činem, jehož znaky odpovídají znakům některého z trestných činů uvedených v odstavci 1. Doba, po kterou není osoba považována za bezúhonnou, je obdobná jako v odstavci 1.

(3) Za bezúhonného podle tohoto zákona se v případně žádosti o vydání zbrojního průkazu skupiny F nebo zbrojní licence skupiny K nepovažuje také ten, kdo byl pravomocně uznán vinným trestným činem provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence, porušení povinnosti v souvislosti s vydáním povolení a licence pro zahraniční obchod s vojenským materiálem, zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně zahraničního obchodu s vojenským materiálem, násilí proti orgánu veřejné moci, vyhrožování s cílem působit na orgán veřejné moci, násilí proti úřední osobě, vyhrožování s cílem působit na úřední osobu, nedovoleného ozbrojování, vývoje, výroby a držení zakázaných bojových prostředků, nedovolené výroby a držení radioaktivního materiálu a vysoce nebezpečné látky, hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob, podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod, mučení a jiného nelidského a krutého zacházení, podpory a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka, používání zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje, válečné krutosti, perzekuce obyvatelstva nebo jiným trestným činem spáchaným se zbraní.

(4) Příslušný útvar policie požádá za účelem posouzení bezúhonnosti fyzické osoby o vydání opisu z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání opisu z evidence Rejstříku trestů a opis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup. Při posuzování bezúhonnosti fyzické osoby se nepřihlíží k zahlazení odsouzení podle zvláštního právního předpisu ani k

jiným případům, v nichž nastává účinek, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen.³⁹

Podklady pro přezkum bezúhonnosti žadatele či držitele zbrojního průkazu jsou pro účely žádostí opisy z evidence Rejstříku trestů, získávané přes síť intranet v řádu několika minut. V případě nutnosti je možno zažádat o zaslání kompletního znění závěrů k určitému zápisu provedeného soudem, či vyžádat stanovisko od orgánu Policie, který v dané věci koná nebo konal vyšetřování.

Pro posouzení ve věci bezúhonnosti žadatele o zbrojní průkaz, nebo držitele zbrojního průkazu podle ustanovení § 22 zákona o zbraních a střelivu je rozhodující skutečnost, zda-li tento jedinec spáchal trestný čin. Čas, po který není možné nahlížet na takového držitele či žadatele o zbrojní průkaz jako na osobu bezúhonnou, je závislý na konkrétním spáchaném trestném činu a na druhu a délce výměry trestu.

Z ustanovení § 22 zákona o zbraních a střelivu však vyvstává jev, kdy osoba, která spáchala trestný čin, ale nebyla za jeho spáchání pravomocně uznána vinnou v době vyhotovení posudku o bezúhonnosti držitele či žadatele o zbrojní průkaz, je považována za bezúhonnou (do doby nabytí právní moci rozsudku). Je zde ale nutné upozornit na vztah institutu pravomocného uznání viny za určitý trestný čin a institutu trestu, kdy na samotném potrestání pro posouzení bezúhonnosti nezáleží, viz ustanovení § 22 písm. c), odst. 3. Zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu.⁴⁰

2.3. Spolehlivost fyzické osoby

Spolehlivost fyzické osoby se posuzuje dle ustanovení § 23 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu v tomto znění:

- (1) Za spolehlivého podle tohoto zákona se nepovažuje ten,
- a) jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo pravomocně podmíněně zastaveno nebo bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném odložení návrhu na potrestání, a dosud neuplynula zkušební doba nebo lhůta, v níž má být rozhodnuto, zda se osvědčil,

³⁹ Teryngel J., Kreml A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, ISBN 978-80-7357-461-1, s. 51-56.

⁴⁰ Kovárník L., Martínek M. *Zákon číslo 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu s komentářem*. Praha: NAŠE VOJSKO, 2009. ISBN 978-80-2006-1012-6., s. 34.

b) kdo prokazatelně nadměrně požívá alkoholické nápoje nebo prokazatelně požívá návykové látky, nebo

c) kdo pro vnitřní pořádek a bezpečnost představuje vážné nebezpečí svým jednáním, za které byl v posledních třech letech pravomocně uznán vinným ze spáchání více než jednoho přestupku

1. na úseku zbraní a střeliva,

2. na úseku používání výbušnin,

3. na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi nebo obdobného přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích,

4. na úseku obrany České republiky,

5. proti veřejnému pořádku,

6. proti občanskému soužití,

7. proti majetku, nebo

8. na úseku zemědělství, myslivosti a rybářství tím, že úmyslně neoprávněně zasáhl do výkonu práva myslivosti nebo do výkonu rybářského práva anebo úmyslně lovil zvěř nebo chytal ryby v době hájení,

(2) Za spolehlivého podle tohoto zákona se v případě žádosti o vydání zbrojního průkazu skupiny F nebo zbrojní licence skupiny K nepovažuje také ten, kdo byl v posledních 5 letech pravomocně uznán vinným z přestupku na úseku zbraní a střeliva nebo na úseku výbušnin,

(3) Příslušný útvar policie je oprávněn požádat obecní úřad a orgán státní báňské správy o údaje umožňující posoudit spolehlivost fyzické osoby podle odstavce 1 písm. c). Obecní úřad a orgán státní báňské správy žádosti vyhovějí bez zbytečného odkladu.⁴¹

Podklady pro přezkum spolehlivosti žadatele či držitele zbrojního průkazu jsou získávány na základě žádosti o součinnost od obecního úřadu místně příslušného dle trvalého pobytu přezkoumávané osoby a příslušných útvarů Policie (řešení závadového jednání, mající znaky přestupku příslušným útvarem policie je pro potřeby žádostí v rovině zbrojních průkazů snadno dohledatelné v informačním systému evidence trestního řízení). Časová náročnost těchto žádostí v rámci obecních úřadů bývá rozdílná v závislosti na počtu obyvatel daného samosprávného celku.

⁴¹ Teryngel J., Kreml A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, ISBN 978-80-7357-461-1, s. 57-60.

Data získaná touto cestou obsahují informace o ukončených či právě vedených řízeních ve věci přestupku dle ustanovení § 23 Zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, kdy obsahují veškeré dostupné informace k danému řízení o přestupku. Tyto informace ale často nejsou prvotním zpracovatelem vyhodnocovány s reflektováním dalšího možného jednání přestupce.

Se zavedením celostátního rejstříku přestupků se vytěžování těchto důležitých informací ještě více zjednoduší. Vymizí také případy, kdy přestupkové jednání projednávané v jiných částech České republiky nebylo projednáváno s ohledem na další činnost přestupce, zvláště z důvodu možné souvislosti těchto přestupků, kdy v případě nárůstu míry nebezpečnosti a způsobené škody mělo dojít k překvalifikování daného jednání na trestný čin.⁴²

2.4. Kontrola majitelů zbraní státem

Počet držitelů zbrojních průkazu dosahuje takových počtů, že k jejich kompletní kontrole dle ustanovení § 22 a 23 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, je potřeba kvalitního systému prověřování, jenž bude určitým způsobem pojištěn proti lidské chybě, která by mohla znamenat určité bezpečnostní riziko. Vlastní způsob kontroly náležitostí tohoto zákona, by ale neměl obtěžovat osobu samotného držitele zbrojního průkazu přes nejnutnější mez.

Kontrola držitelů zbrojních průkazu a majitelů registrovaných zbraní je ve své podstatě dvojího typu. Na jedné straně se jedná o fyzickou kontrolu jedince, kdy se kontrola zaměřuje přímo na osobu jedince, způsob uložení zbraní a střeliva, a další aspekty týkající se možného porušení zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu. Tato kontrola je ale možná z důvodu zvláštního režimu kontroly pouze u majitelů zbraní, střeliva a doplňků zbraní kategorie A, kdy se předpokládá větší společenská nebezpečnost výskytu těchto prostředků v civilní sféře, i když byla na tyto prostředky vydána výjimka dle § 9,10 a 11 tohoto zákona.⁴³

⁴² Kovárník L., Martínek M. *Zákon číslo 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu s komentářem*. Praha: NAŠE VOJSKO, 2009. ISBN 978-80-2006-1012-6., s. 35,36.

⁴³ Teryngel J., Kreml A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, ISBN 978-80-7357-461-1, s. 178,180.

V praxi tato kontrola probíhá zjištěním faktického stavu těchto prostředků, kdy se hodnotí stav uložení, zabezpečení těchto prostředků, zabezpečení objektu, kde se tyto prostředky nacházejí a zjištění případné nedovolené manipulace s těmito prostředky (nepovolené dílenské úpravy a podobné), k tomuto se samozřejmě přidává i kontrola samotné osoby majitele (přítomnost drog, přítomnost alkoholu při manipulaci se zbraněmi a podobně).

Druhý typ kontroly nevyžaduje fyzickou přítomnost držitele zbrojního průkazu ani fyzickou kontrolu zbraní. Jedná se o kontrolu všech držitelů zbrojních průkazů konané skrze počítačovou síť intranet, kdy je na všechna oddělení pro zbraně, střelivo a bezpečnostní materiál každý měsíc zasílán seznam držitelů zbrojních průkazů (s místní příslušností k danému oddělení dle jejich trvalého pobytu), jenž jsou určitým způsobem prošetřováni oddělením kriminální policie a vyšetřování či jiným útvarem policie.

V rovině přestupků dle spolehlivosti fyzické osoby podle § 23 zákona č. 119/2002 Sb., Zákona o zbraních a střelivu jsou záznamy v negativním slova smyslu zasílány na příslušná oddělení z jednotlivých obecních úřadů a správních celků, které danou věc šetří. Takto zasláná informace je zapsána i do systému D-Zbraně. Díky této záloze základních informací o daném šetření, je možné v případě jejich nedoručení – jejich vyžádání v rámci žádosti o součinnost. Tento druh kontroly však osobu držitele zbrojního průkazu nikterak neomezuje a přitom komplexně zajišťuje kontrolu držitelů zbrojních průkazů v rámci jejich práv a povinností.

V případě českého zákona o zbraních a střelivu můžeme s jistotou říci, že kontroly jednotlivých držitelů zbrojních průkazů jsou nejen kvalitativně na výši, ale i kvantitativně. Informace z jednotlivých obecních úřadů, v případě určitého závadového jednání a měsíční lustrace držitelů zbrojních průkazů, jsou dostatečným sítím k zachycení osob, jenž by zbrojní průkaz z důvodu svého chování mít neměly.⁴⁴

Při profesionálně zvládnuté práci v rovině prošetřování přestupků a trestných činů spáchaných držiteli zbrojních průkazů (kdy při takovémto jednání samozřejmě následuje odnětí zbrojního průkazu dle § 27 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a

⁴⁴ Petr Kučera. V evidenci zbraní jsme v Evropě na špici. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 19.03.2014 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/972-v-evidenci-zbrani-jsme-v-evrope-na-spici>

střelivu) se dá s jistotou říci, že držitelé zbrojních průkazů jsou skupinou obyvatelstva České republiky, jenž se dopouští závadového jednání v nejmenší míře.⁴⁵

Ještě větší míru spolehlivosti samotného prošetřování v rámci spolehlivosti a bezúhonnosti držitelů a žadatelů o zbrojní průkaz by byla zajištěna, kdyby byl úřad prošetřující daný přestupek či jednání povinný o tomto spravit úřad, pod který daný jedinec spadá dle svého trvalého pobytu (kdy v reálné podobě se tyto informace předávají zřídka). Takovému sdílení informací by mohl napomoci i již zmiňovaný centrální registr přestupků, kdy by byl tento systém v podobě odpovídající evidenci spravované Policií České republiky, evidenci trestního řízení.⁴⁶

⁴⁵ Němec M.. Držitelé zbrojního průkazu mají i řadu důležitých povinností!. *blog.iDNES.cz* . [online]. 17.4.2014 [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: <http://nemecdocjudrphd.blog.idnes.cz/c/405989/Drzitele-zbrojniho-prukazu-maji-i-radu-dulezitych-povinnosti.html>

⁴⁶ Kabinet souhlasil se vznikem centrálního registru přestupků. *deník.cz*. [online]. 27.10.2014 [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: http://www.denik.cz/z_domova/kabinet-souhlasil-se-vznikem-centralniho-registru-prestupku-20141027.html

3. PRÁVNÍ PŘEDPISY UPRAVUJÍCÍ DRŽENÍ ZBRANĚ VE SVĚTĚ

Každý stát přistupuje k pojetí práva civilního obyvatelstva na palnou zbraň z rozdílného úhlu pohledu, a proto je také více možností, jak na tuto problematiku nahlížet a obhajovat ji. I ve světě, stejně jako v České republice se setkáváme s přístupem restriktivním, či přístupem liberálním. Existuje jen malý počet států, jež mají přístup sestavený z obou těchto směrů, aby dohromady tvořily vyvážený celek, jenž je z jedné strany důsledný ve věci vymáhání povinností a na druhé straně majitele zbraní nekriminalizuje či všemožně toto právo nestěžuje.

Optimálně z celkových požadavků na vyváženost zákona o zbraních vychází ten z České republiky a ze Slovenské republiky, kdy se tomuto stavu není třeba příliš divit při vědomí, že oba tyto zákony mají stejný výchozí bod a základ pro stávající zákonnou úpravu ve věci držení zbraně a střeliva.

Ve věci důvodů proč povolit či nepovolit ozbrojené civilní obyvatelstvo, se zastánci obou táborů dostávají do situací, kdy přesně přednesený a naplánovaný postup v této věci selhává a pozorovatel tohoto střetu názorů, může hodnotit jen podle výsledků daných směrů a ne jen podle jejich plánů (jak se často říká: ukázaná platí).

Zastánci restriktivní politiky poukazují na možná rizika, která z existence zbraní v civilní sféře vyvstávají. Jako nejčastěji udávané důvody pro zákaz zbraní uvádějí tyto:

- Vyšší míra kriminality spáchané se zbraní.
- Nelegální obchod se zbraněmi.
- Pocit ohrožení i z legálních držitelů zbraní.
- Plošný zákaz zbraní razantně sníží veškerou kriminalitu.

Zastánci liberálního směru v otázce ozbrojeného obyvatelstva poukazují na danou problematiku z rozdílného úhlu pohledu a jejich nejčastější důvody pro svůj názor jsou tyto:

- Vyšší míra obranyschopnosti civilního obyvatelstva.
- Nižší míra kriminality při vysokém poměru civilních držitelů zbraní.
- Legalizace zbraní povede omezení nelegálního obchodu se zbraněmi.

Oba tyto směry hájí svá tvrzení s poukazováním na příklady, jež mají podpořit jejich argumenty a argumenty protistrany vyvrátit. Pouze samotné porovnání těchto tvrzení na totožném území ukáže jejich pravdivost. Pro potřeby této práce se spokojíme s porovnáním těchto tvrzení ve státech, jejichž politika v oblasti zbraní a střeliva je odlišná a případy států, kde se politika ve věci zbraní v posledních letech razantně změnila. Tyto ukázky poté potvrdí či vyvrátí jednotlivá tvrzení zastánců obou názorových táborů.

3.1. Zbrojní předpisy ve Spojených státech amerických

Ve Spojených státech amerických se zbrojní politika jednotlivých států odvíjí od tamního nejdůležitějšího dokumentu v oblasti zbraní a střeliva, kterým je druhý dodatek ústavy Spojených států amerických, který zní: *Dobře udržované milice jsou nezbytné k zabezpečení svobodného státu, právo lidu vlastnit a nosit zbraně nebude porušeno*. Jedná se o nejkratší dodatek a také o ten nejsrozumitelnější. Jeho význam je třeba chápat také jako protiopatření, proti možné nastoupivší tyranické vládě, kterou bude třeba svrhnout z důvodu jejích snah o omezení občanských práv i za cenu použití zbraní, v případě neúspěchu jednání skrze politický aparát.

Ve vnitrostátní politice samozřejmě dochází k určitým regulacím, kdy se vyskytují státy, kde je toto právo upozaděno a omezeno. V převážné většině se ale v USA setkáte se státy, kde k držení zbraní postačí čistý trestní rejstřík a formulář s vyplněnými informacemi o majiteli zbraně.⁴⁷

V této době jsou Spojené státy americké v rovině zbrojní legislativy zmítány v kruhu reakcí občanů na sérii událostí, mající znaky aktivního střelce (Ozbrojený pachatel s úmyslem usmrtit či alespoň zranit co největší počet obětí. Nejčastěji se vyskytuje v takzvaných „gunfree“ zónách, kam mají zákonadbalí občané zakázáno nosit zbraně a tudíž se zde pachatel nemusí obávat ozbrojeného odporu svých obětí). Po takovémto incidentu je vždy určitá snaha o omezení druhého dodatku, kdy tento počín má vždy stejný efekt – obchody se zbraněmi a střelivem jsou do pár hodin od

⁴⁷ Kyršová M., Smetánka J.. Deset nejlepších zemí pro majitele zbraní. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 08.02.2015 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/2006-deset-nejlepsich-zemi-pro-majitele-zbrani#h1-10-1-spojene-staty-americke>

uveřejnění podobných nálad ve sdělovacích prostředcích kompletně vyprodané. V konečném důsledku k připravovanému omezení nikdy nedošlo a civilní obyvatelstvo bylo ozbrojené po těchto událostech vždy více a více.

3.2. Zbrojní předpisy ve Švýcarsku

Do 2. poloviny 20. století bylo držení palných zbraní záležitostí kantonální (samosprávných celků s rozlohou menšího kraje) legislativy a panovaly v něm velmi výrazné rozdíly. Zatímco některé kantony byly s povolováním civilního držení zbraní zdrženlivější, v jiných bylo vlastnictví zbraně povinností, kdy ještě v 19. století se v určitých krajích nepovolovala například svatba, pokud ženich na úřadě fyzicky nedoložil, že je ozbrojen palnou zbraní a připraven tak bránit svůj domov a rodinu.

Teprve v roce 1969 byl uzavřen mezikantonální konkordát, který začal regulovat obchod se zbraněmi a v roce 1972 byl přijat první celošvýcarský zbraňový zákon. V letech 1999 a 2008 došlo v souvislosti s částečným přistoupením k Schengenskému prostoru a pod rostoucím tlakem občanských sdružení a částí politického aparátu k výraznému zpřísnění dosavadní zbraňové legislativy. Švýcarsko si přesto nadále drží až nadstandardně liberální úroveň zbrojních zákonů.⁴⁸

Švýcarské zbrojní právo předpokládá, že každý občan je schopný vlastnit zbraň, a tak obdoba zbrojního průkazu neexistuje. Pro nákup palné zbraně je třeba příslušný úřad požádat přímo o povolení na zbraň, kdy se nákup zbraně stvrdí písemnou smlouvou, jenž se zašle úřadu, který povolení vydal. Samotná zakoupená zbraň se však tomuto úřadu nepředkládá ke kontrole. V případě, že občan chce svou střelnou zbraň nosit za účelem sebeobranu, je povinen složit teoretické zkoušky ze zbrojního zákona a praktickou zkoušku z bezpečné manipulace. Účel sebeobranu s sebou však nese nutnost doložit, čím se žadatel cítí ohrožen, kdy z tohoto důvodu není už v tak bezpečném Švýcarsku nošení zbraně na sebeobranu obvyklé. Důležité

⁴⁸ Kyršová M., Smetánka J.. Deset nejlepších zemí pro majitele zbraní. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 08.02.2015 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/2006-deset-nejlepsich-zemi-pro-majitele-zbrani#h1-8-3-svycarsko>

je si také uvědomit, že muži, jenž prošli vojenskou službou mají své služební zbraně (samonabíjecí pistole a samočinná útočná puška) v osobním držení do věku 49 let, kdy končí branná povinnost. Po dovršení tohoto věku mohou zažádat o povolení na tyto své dřívější služební zbraně. Z tohoto důvodu a ze záznamů je odhadováno, že v držení necelých 8 milionů Švýcarů, je více jak 4,5 milionu palných zbraní.

3.3.Zbrojní předpisy ve Velké Británii

Ve Velké Británii bylo po incidentu v roce 1996, při kterém bylo zavražděno několik osob aktivním střelcem, přistoupeno k restriktivnímu právnímu řešení v rovině palných zbraní, tento zákon se nazývá: The Firearms (Amendment) (No. 2) Act 1997 (zákon o střelných zbraních z roku 1997, 2.znění). Tímto zákonem byly palné zbraně postaveny mimo zákon, výjimka se vztahovala pouze na tyto: zbraně historické (nabíjené černým prachem a považované za starožitnost), historické zbraně do nichž již nelze opatřit střelivo, historické zbraně s netradiční ráží, zbraně na stlačený vzduch, lovecké zbraně, krátké palné zbraně určené k dohledávání zvěře při výkonu práva myslivosti (kapacita zbraně omezena na 2 náboje), povolené zbraně (pouze severní Irsko).⁴⁹

Díky takto tvrdě pojatému zbrojnímu zákonu se se střelnou zbraní lze na území Velké Británie setkat nejčastěji v muzeu nebo na území severního Irsku. Není ale tajemstvím, že lidé organizovaní dříve v občanských sdruženích bojujících za plošný zákaz palných zbraní změnily názor a při veřejném hlasování o zákonu, který by měl být zrušen, uvedlo 80 procent respondentů právě zákon o plošném zákazu střelných zbraní.⁵⁰

Dokonce část policejního sboru – takzvaní „Bobys“ (v našem pojetí policista okrskář či pochůzkář) není vyzbrojen střelnou zbraní, ale pouze obuškem. Možná právě z tohoto důvodu byla tamní policie v roce 2011 při veřejných nepokojích a vypalování celých městských bloků rabujícími davy zoufale neúčinná.

⁴⁹ Jiří Šimek . Velká Británie přisnost nade vse. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 22.07.2013 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/zbrane-a-legislativa/legislativa/713-velka-britanie-prisnost-nade-vse>

⁵⁰ Jiří Šimek . Británie chce své zbraně zpět. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 06.08.2013 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/ostatni/516-britanie-chce-sve-zbrane-zpet>

4. VLIV LEGÁLNÍCH ZBRANÍ NA MÍRU KRIMINALITY

Legálně držené palné zbraně mají nesporný vliv na celkový nápad kriminality (jednotlivé případy mající znaky trestného činu) ve všech zemích světa. Je zde ale třeba rozlišit jakým způsobem míru nápadu trestné činnosti legální palné zbraně ovlivňují a jaký podíl na celkové trestné činnosti skutečně mají.

Jako ve spoustě jiných případů, může být trestná činnost v rovině palných zbraní ovlivněna dvojím směrem, tedy že se na nápadu trestné činnosti podílí a na straně druhé na nápad trestné činnosti protipůsobí svou existencí. Z obou možných variant je tedy nutné brát zřetel nejen na ty události či skutky, při kterých byla palná zbraň použita útočnickem, ale také ty události, při kterých byla palná zbraň použita při obraně proti útočnickovi páchající trestnou činností. Bohužel v obou případech se setkáváme často s událostmi, které jejich účastníci z různých důvodů neohlásí a tyto se poté nejen nedostanou do příslušných statistik, ale nejsou předány k prošetření a možnému objasnění té dané události a pachatel v tomto případě může pokračovat v páchání sériové trestné činnosti.⁵¹

Je důležité neopomenout význam zbraní v držení ozbrojených složek státu, které již svým určením, komu jsou přiděleny, mají za hlavní účel působit proti páchání trestné činnosti. Bohužel již samotný počet takto vyzbrojených osob pocházejících z řad Policie či Armády České republiky napovídá, že pokrytí celého území státu v nepřetržitém režimu služby je nemyslitelné (nehledě na rozličnou činnost těchto státních složek, kterou vykonávají k činnosti spočívající v dohledu nad veřejným pořádkem) a stát takovouto formu ochrany není schopen zajistit.

Ona samotná přítomnost ozbrojeného policisty či vojáka doslova na každém rohu by jistě nikomu z nás nebyla postupem času příliš příjemná a takováto forma zajištění ochrany obyvatelstva je naprosto nevhodná ve smyslu lidských i finančních zdrojů. Nehledě na specifický zásah do chodu společnosti, jenž by se ochranou tohoto typu cítila být permanentně kontrolována.

⁵¹ Šimek J. Jen je nechte ať se bojí. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 10.10.2012 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/34-jen-je-nechte-at-se-boji>

Právě z důvodu zajištění ochrany svého života, zdraví a majetku by měl stát svým občanům poskytnout možnost legálně se ozbrojit, nejen tedy z důvodu sběratelství, sportu či lovu. Samotná existence občana, jenž je v rámci zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu prověřen jako vhodný a bezproblémový majitel zbraní a držitel zbrojního průkazu, který je po stránce zákonného použití zbraně a příslušných zákonů řádně vzdělán, který je v oblasti bezpečné manipulace a střeleckého výcviku poučen a vyškolen, nemůže být bezpečnostním rizikem pro stát o nic více, než je tomu v případě držitelů řidičských průkazů, jehož držitelé nejsou ani zdaleka kontrolováni jako je tomu u zbrojních průkazů.⁵²

Z důvodu časté a až zarputilé demonizace palných zbraní a jejich majitelů různými spolky brojícím proti jejich existenci, novináři neřídící se novinářským kodexem ale ženoucí se pouze za senzaci, populisticky se chovajícími veřejně známými osobami, se dnešní společnost dostala do bodu, kdy celou problematiku zbraní nevidí reálně a své názory a rozhodnutí utváří na základě polopравd a lží.

Právě z těchto důvodů je třeba si uvědomit, že zbraň je pouhopouhý nástroj, věc co za způsob svého použití není zodpovědná, vždy je přeci zodpovědný jen a jen člověk. Při obdobném způsobu uvažování bychom mohli dojít k závěru, že příbor je odpovědný za obezitu, automobil je odpovědný za chybu řidiče, a mnoho dalších obdobně pokřivených názorů. Pokud bude existovat osoba, jenž chce někoho usmrtit, tak z logiky věci nemůžeme vinu svalovat na neživou věc. Zbraň je pouhý prostředek určitého jednání, ne jeho důvod!⁵³

Zákaz palných zbraní bude v reálné situaci znamenat odzbrojení pouze té slušné části obyvatelstva, která zákony dodržuje a řídí se jimi. Část obyvatelstva, která se těmito zákony neřídí se odzbrojit nenechá a odzbrojení společnosti jí výrazně ulehčí následující páchání trestné činnosti.

⁵² Brunn M. Držet zbraň neznamená s ní i umět. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 02.09.2014 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/1678-drzet-zbran-neznamena-s-ni-i-umet>

⁵³ Chabr P. Násilí není špatné. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 15.12.2012 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/1487-nasili-neni-spatne>

4.1. Počet držitelů zbrojních průkazů a palných zbraní

V České republice bylo v roce 2014 celkem 292 283 držitelů zbrojních průkazů, kdy na tento počet držitelů připadalo přibližně 750 000 registrovaných zbraní kategorie A, B nebo C. V posledních 3 letech byl oproti předchozím letům znatelný úbytek držitelů zbrojních průkazů, který byl zapříčiněn úmrtností držitelů, jejíž věková základna byla staršího data narození a přirozený příliv nových držitelů zbrojních průkazů tyto úbytky nestačily v reálném čase vykompenzovat. Průměrný počet držitelů se již od roku 2000 pohybuje okolo počtu 300 000 (+-10 000) držitelů zbrojních průkazů. V následujících letech je předpokádán růst počtu držitelů zbrojních průkazů v podobě 1-2% meziročního přírůstku.⁵⁴

Při porovnání sběrných dat jdoucích dvanáct let nazpět od roku 2014 nám statistika předloží následující souhrn.

Tabulka 1: Pohyby počtů držitelů zbrojních průkazů a rozložení jednotlivých skupin zbrojních průkazů

Rok	Držitelé zbraní	Skupina A	Skupina B	Skupina C	Skupina D	Skupina E
2003	310 085	73 368	121 922	135 149	65 876	227 583
2004	308 308	73 555	123 594	131 300	62 525	228 978
2005	310 884	74 466	124 841	128 957	63 961	230 784
2006	311 640	74 887	124 244	122 451	63 568	228 492
2007	308 305	74 945	124 656	114 646	63 305	229 166
2008	309 500	75 829	126 886	112 776	64 918	232 862
2009	310 148	80 754	131 504	113 281	65 955	238 056
2010	311 876	81 117	133 879	112 021	65 597	236 686
2011	311 667	82 229	134 618	107 559	64 840	234 362
2012	306 815	82 572	134 546	105 274	62 889	230 648
2013	292 976	83 619	135 345	104 592	62 175	229 091
2014	292 283	85 463	137 284	105 931	62 286	229 579

Z dat uvedených v tabulce č.1 je vidět zřejmá stagnace či ustálení počtu držitelů zbrojních průkazů kategorie E na počtech dosahující cirka 230 000 držitelů, kdy tento stav je způsoben vyváženou mortalitou a natalitou, jenž tato skupina držitelů dosahuje. Tyto počty byly dosaženy nedlouho po přeorientování se vlády

⁵⁴ Šimek J. Počet držitelů zbrojních průkazů a zbraní. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 05.02.2015 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/2002-pocet-drzitelu-zbrojnich-prukazu-a-zbrani-v-roce-2014>

v otázce možnosti držení zbraní v rukou civilního obyvatelstva z důvodů sebeobrany, kdy boom, v podobě možnosti vlastnit z tohoto důvodu zbraň, brzy po uvolnění trhu opadl a počty držitelů a majitelů zbraní se v této oblasti zbrojního práva ustálily.

Počty registrovaných zbraní nadále rostou, i když je zřetelné, že jejich míra nárůstu se postupem času a nasycenosti trhu snižuje. Zde je důležité zdůraznit, že celkové počty palných zbraní rostou, ale to z důvodu nárůstu počtu zbraní kategorie C, kdy je tento růst na úkor zbraní kategorie B (stavy zbraní kategorie A jsou takřka neměnné, stavy zbraní kategorie B klesají). Tento typ pohybu počtu zbraní je zdůvodňován vzrůstajícím zájmem o střelecké sporty a myslivost.⁵⁵

Klesající míra přibývání zbraní je z části také zapříčiněna vlastní životností zbraní, kdy dříve vyrobené typy z důvodů starších technologií nedosahují takové odolnosti a kvalit dnešních materiálů.

4.2. Mýty a fakta o zbraních

Bohužel se zbraně a informace o nich staly terčem dezinformací a cílené pomluvy ze strany zarputilých odpůrců zbraní a pseudonovinářů, honících se pouze za senzaci. Právě z těchto aktivit a nepochopení povstalo mnoho mýtu a polopравd, jenž nahlížení na zbraně dále poškozují. Toto jsou jedny z nejčastějších tvrzení poškozující legálně držené zbraně:

- **Zbraně jsou nebezpečné a je třeba se jich bát** – jak již bylo několikrát řečeno, zbraň je pouhým nástrojem a prostředkem, nebezpečný je vždy bez výjimky člověk. Když bude chtít někdo někoho zabít, způsob si vždy najde, ať už se jedná o automobil, kuchyňský nůž, kladivo nebo cokoli jiného. Bát bychom se proto měli spíše zlých osob a ne neživé věci, která bez cizí vůle není schopna udělat vůbec nic.
- **Vysoký počet zbraní může za vysoký počet vražd** – například od roku 1998 do roku 2005 vzrostl počet majitelů zbraní na našem území

⁵⁵ Šimek J. Počty zbraní registrovaných u držitelů zbrojních průkazů. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 05.02.2015 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/2002-pocet-drzitelu-zbrojnich-prukazu-a-zbrani-v-roce-2014>

z počtu 265 030 na 310 884, přitom v těchto letech klesl počet vražd z 313 na 186. Podíl zavražděných osob na 1000 obyvatel ve státech se zákazem zbraní nebo restriktivní zbraňovou politikou je vyšší, než ve státech s volnějším zbrojním právem.

- **Zbraně mohou za vysoký stupeň kriminality** – ve Velké Británii je při velice restriktivní podobě zákona o zbraních celkový nápad kriminality 85,5 případů na 1000 obyvatel, ve Spojených státech amerických je při liberální podobě zákona o zbraních celkový nápad kriminality 80,1 případů na 1000 obyvatel. Ve Švýcarsku s jeho známou liberální zbraňovou politikou, kdy je zbraň takřka v každé domácnosti, je celkový nápad kriminality pouze 36,186 případů na 1000 obyvatel. Je nutné upozornit, že celkový nápad kriminality plně nevystihuje počet nelegálního použití palné zbraně, kdy toto číslo bude vždy menší (V tomto čísle jsou zahrnuty i trestné činy bez použití palné zbraně, kdy tyto činy mají na tomto čísle většinový podíl). V České republice je celkový nápad kriminality 38,225 případů na 1000 obyvatel.
- **Zbraně patří pouze do rukou profesionálů** – většina držitelů zbrojních průkazů a majitelů zbraní určených k sebeobraně, se nácviku střelby a manipulaci se zbraní věnuje více než řadový policista, jenž má v rámci výcviku se služební zbraní průměrně přiděleno 200 - 300 nábojů ročně.
- **Zákaz zbraní razantně omezí kriminalitu** – ve Velké Británii po zavedení silně restriktivní politiky ve věci vlastnictví zbraní neklesla násilná kriminalita dle předběžných odhadů na pouhé zlomky původní hodnoty, ale celkový nápad trestné činnosti z důvodu nezbrojeného obyvatelstva, které bylo zbaveno účinné možnosti obrany začal razantně narůstat.⁵⁶

⁵⁶ Karásek D . Mýty a fakta o zbraních. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 26.09.2011 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/zbrane-a-legislativa/myty-a-fakta/14-myty-a-fakta-o-zbranich>

4.3. Úmyslné dezinformace o zbraních

Zbraně se z různých důvodů staly cílem dezinformací, lživých prohlášení a zpráv. Nejčastější důvod pro toto jednání je určitá forma prospěchu, snaha uškodit či jen snaha se zviditelnit. Vždy můžeme ale tyto aktivity a snahy různě motivovaných skupin označit za nestandardní či dokonce nenávistné nebo škodlivé, kdy v případě vzniku možných následků, může být tato činnost počátkem omezení práv majitelů zbraní.

Snad nejznámější, a co do možných důsledků nejhorší počín, byl v nedávné době pokus ze dne 21. 10. 2013, kdy komisařka Cecilia Malströmová předložila Radě Evropské unie a Parlamentu Evropské unie návrh (COM 2013 716), aby se Evropská unie zabývala zpřísněním kompletní evropské legislativy týkající se držení zbraní za účelem prevence ozbrojeného násilí a nelegálního obchodu se zbraněmi. Samotný text návrhu ovšem obsahuje i výrazné zásahy do legálního držení zbraní, zejména v oblasti typů povolených zbraní, kapacity zásobníku, znehodnocování zbraní a legitimních účelů držení zbraní.⁵⁷

Celý tento návrh týmu eurokomisařky Malströmové by mohl být považován pouze za snahu na poli normotvorné politiky Evropské unie, kdyby však neobsahoval určité nepřesnosti, a jeho vznik a samotná propagace by nebyly nestandardní a nekorektní vůči jednotlivým státům Evropské unie.

První nezvyklý úkaz byl zaznamenán již při samotném vzniku tohoto návrhu, kdy mu předcházelo referendum v otázce, zda-li se má Evropská unie vměšovat do vnitrostátního řešení jednotlivých států Evropské unie na poli zákona o zbraních a střelivu a souvisejících právních norem za účelem jejich znění zpřísnit. I přesto, že v tomto referendu se 15 z 28 členských zemí na základě dotazovaného vzorku společnosti vyjádřilo ve smyslu, že tuto možnou aktivitu Evropské unie naprosto odmítá (v jednotlivých státech názor zastoupen 74 až 94 procenty respondentů), byl tento návrh na změnu legislativy v oblasti zbraní sepsán a přednesen (již v tomto aktu by mělo být spatřováno zavrženíhodné nerespektování názoru společnosti, jenž nemá v demokratické společnosti místo).

⁵⁷ Brunn M. Chysta se bitva o podobu zbrojního zákona. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 16.02.2014 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/zbrane-a-legislativa/legislativa/922-chysta-se-bitva-o-podobu-zbrojniho-zakona>

Druhým negativním jevem je zdůvodňování obsahu samotného textu návrhu daty a údaji, jenž jsou na jedné straně buď účelově vytrženy z kontextu či na druhé straně naprosto zmanipulovány. Tyto pro vlastní text podpůrné „informace“ obsahují například jako důvod pro restriktivní politiku v oblasti zbraní a střeliva informaci o počtu sebevražd v Evropské unii, kdy tyto dosahují počtu 4000 sebevražd za rok, spáchaných pomocí palné zbraně. Nutno ale dodat, že toto číslo je vůči všem obyvatelům Evropské unie, kterých je odhadem 508 000 000, opravdu zanedbatelné (v Evropské unii ročně spáchá sebevraždu přibližně 63 000 lidí, z toho palnou zbraní 6,34%). Ze správné interpretace těchto dat poté vyplývá, že více životů než sebevražda zmaří v Evropské unii jízdní kolo a události s ním související (1,3 úmrtí na 100 000 obyvatel).

Třetí dosti podivný projev snah a záměrů týmu eurokomisařky Malströmové, je poslušnost, v jaké uvádí kroky, dle jejich přidělené priority. Jako hlavní úkol tohoto návrhu je vytvořit tlak na majitele legálních zbraní za účelem jejich plošného odzbrojení, zatímco potírání existence nelegálních zbraní a zločinnosti s nimi spojené je až třetím úkolem.

Čtvrtým jevem tohoto návrhu a s ním spojeného dotazníku je účelové slučování veškerých statistik a dat, týkajících se palných zbraní a kriminálních činů s nimi spáchaných, bez rozlišování jejich legálního či nelegálního původu. Při rozlišení této tak důležité informace, by se totiž projevil minimální podíl, jenž mají legální zbraně na této, či dokonce celkové kriminalitě.

Pátým zajímavým úkazem ve věci tohoto návrhu bylo samotné složení poradní komise týmu eurokomisařky Malströmové, kdy zde byly zastoupeny pouze a výhradně protizbraňové iniciativy a sdružení, jenž jsou známá svým negativním postojem k jakémukoliv nerestriktivnímu projevu v oblasti zbraňové politiky.

Šestým faktem, který z podmínek, které musí být ve věci civilního držení palných zbraní minimálně splněny, jasně vyplývá, že eurokomisařka Malströmová a její kompletní tým spolu s poradci nemají jakékoliv, byť jen minimální, znalosti v oblasti norem, nařízení, směrnic a zákonů upravující nakládání se střelnými zbraněmi a střelivem. Stručně z obsahu: *každá střelná zbraň musí být opatřena sériovým číslem, ilegální vlastnictví zbraní musí být postihováno, prodej zbraní a střeliva po internetu (zasílání poštou) musí být zakázán a jiné obdobné návrhy.* Zde je na místě připomenout, že všechny tyto „nutnosti“ byly vyřešeny již směrnicí Rady

Evropské unie 91/477/EHS ze dne 18. června 1991 a souvisejícími dokumenty. Tedy dokumenty, které existují přes 23 let a obsahují technické normy a předpisy ve věci palných zbraní, kterými se většina zemí včetně České republiky již přes půl století před samotným vznikem této směrnice řídila. Toto nelze nazvat jinak, než trestuhodnou neznalostí norem, které tento spolek „specialistů a znalců“ chce měnit a upravovat.

Sedmým faktem, který tento návrh ve své podstatě představuje, je nerespektování Lisabonské smlouvy, která byla ratifikována Českou republikou dne 3. listopadu 2009, a vstoupila v platnost 1. prosince téhož roku. Tato smlouva mimo jiné obsahuje závazné ujednání o nezasahování Evropské unie do legislativní a zákonotvorné moci jednotlivých členských států v oblastech soudnictví, bezpečnosti, zbraňové legislativy a dalších. Již samotné hlasování, které návrhu eurokomisařky Malströmové předcházelo a existence návrhu samotného, porušuje základní principy Lisabonské smlouvy.

Logickou reakcí bylo podrobné prostudování tohoto návrhu a porovnání citovaných dat s daty dostupnými v rámci statistických úřadů, kdy byla následně potvrzena manipulace s daty, nepřesné a neúplné citace informací vytržených z kontextu se snahou poškodit držitele zbrojích průkazu a majitele zbraní zveličením jejich případné nebezpečnosti a démonizovat vše, co se zbraněmi souvisí. Při zjištění těchto faktů, bylo písemnou formou evropskému ombudsmanovi zasláno podezření na manipulaci s daty ze strany Evropské komise⁵⁸ z více jak poloviny států Evropské unie.

Další reakcí je vznik petice - Petice proti regulaci zbraní a sebeobránných prostředků - ze strany EU, kdy tato iniciativa za dobu svého vzniku nasbírala od svých zastánců v České republice odhadem 22 000 hlasů (získaných do února 2015), kdy další podpisy přibývají. Takováto iniciativa s podporou obyvatelstva v takové míře nemůže v moderní demokratické společnosti zůstat nevyslyšena.

⁵⁸ Brunn M. Stížnost evropskému ombudsmanovi. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 26.03.2014 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/964-stiznost-evropskemu-ombudsmanovicomplaint-to-european-ombudsman>

5. DOTAZNÍK S VYPRACOVÁNÍM

Dotazník je tvořen celkem 25 otázkami, některé lze z větší části odpovědět volnou formou, kde může dotazovaný zapsat svou odpověď celou větou či souvětím. Tento druh otázek je sice v rovině vyhodnocení samotného dotazníku obtížnější a časově náročnější, ale oproti otázce s připravenou sadou odpovědí dovoluje naprostou volnost a nenabádá samotného respondenta odpovídat určitým stylem, ale pouze dle jeho vlastního mínění. Volba tohoto druhu otázek byla z důvodu potřeby získání samotného a nevynuceného názoru a také z důvodu zjištění míry obeznámení dotazovaného jedince s daným tématem zvolena jako metoda pro dotazování nejvhodnější.

Z důvodů požadované rozmanitosti či různorodosti skupiny respondentů s nutným omezením osobního kontaktu s osobou zadavatele (z důvodu specifického zaměstnání zadavatele lze předpokládat ovlivnění respondenta s možným odklonem odpovědi od normálu) byla forma tohoto dotazníku upravena pro internet a jeho distribuce probíhala skrze odkaz na anonymních stránkách zadavatele. Nedlouho po tomto zveřejnění byl předmětný odkaz umístěn na stránky zabývající se otázkou zákona o zbraních a střelivu a zbraňové politiky.

Otázka č.1 – Věk respondenta: 8% dotazovaných je ve věku do 21 let. 72% dotazovaných je ve věku od 21 do 40 let. 18% dotazovaných je ve věku od 41 do 60 let. 2% dotazovaných je ve věku 61 let a více.

Otázka č.2 – Pohlaví respondenta: 9% dotazovaných byly ženy a zbylých 91% dotazovaných muži.

Otázka č.3 – Zaměstnání respondenta: 23% dotazovaných byli studenti, 18% byli podnikatelé, 17% dotazovaných pracovalo u složek integrovaného záchranného systému, 5% dotazovaných uvedlo, že mají jiné zaměstnání se vztahem k palným zbraním, 37% dotazovaných uvedlo, že mají jiné zaměstnání bez vztahu k palným zbraním.

Otázka č.4 – Jaký je Váš vztah ke zbraním (zbraně všeobecně): V této otázce se jednotliví respondenti vyjadřovali v rámci běžných odhadů, kdy nebylo výrazněji vybočeno z průměrných nálad, jež zbraně vyvolávají. Objevil se zde jeden případ,

kdy respondent uvedl, že zbraně jsou „jeho všechno“ a na opačné straně spektra se objevili 3 dotazovaní, kteří zbraně v jakékoliv jejich podobě nenávidí.

Otázka č.5 – Jaký je Váš vztah k palným zbraním: V této otázce skupina dotazovaných, až na malé výjimky, opět odpovídala bez vybočení z obvyklých nálad vůči palným zbraním. Zde se projevilo pouze negativní vybočení ve spektru nálad, kdy 5% dotazovaných má strach z palných zbraní a jedna osoba má ze zbraní dle popisu panickou hrůzu.

Otázka č.6 – Váš zájem o zbrojní průkaz: 32% dotazovaných nemá zbrojní průkaz, 25% dotazovaných nemá zbrojní průkaz, ale má o něj zájem, 43% má zbrojní průkaz.

Otázka č.7 – Vaše odbornost ve vztahu ke zbraním (držitelé a zájemci): 16% dotazovaných se základními znalostmi, zbylých 84% má dle vyjádření až nadstandardní odbornost, kdy 4 osoby pracují jako lektoři či instruktoři střelby.

Otázka č.8 – Jak často s sebou nosíte prostředky sebeobrany (mimo palných zbraní): 19% dotazovaných nenosí nikdy, 10% pouze za zvláštních okolností, 23% občas, 48% nosí neustále.

Otázka č.9 – (držitelé a majitelé) Jak často u sebe nosíte palnou zbraň: 24% nenosí, 12% pouze za zvláštních okolností, 23% občas, 28% stále.

Otázka č.10– (majitelé zbraní) Za jakým účelem vlastníte zbraň: Zde se ukázali všechny účely k držení zbraně jako téměř rovnocenné, kdy nad sběratelství, sportem či myslivostí měl lehce navrch důvod sebeobranný.

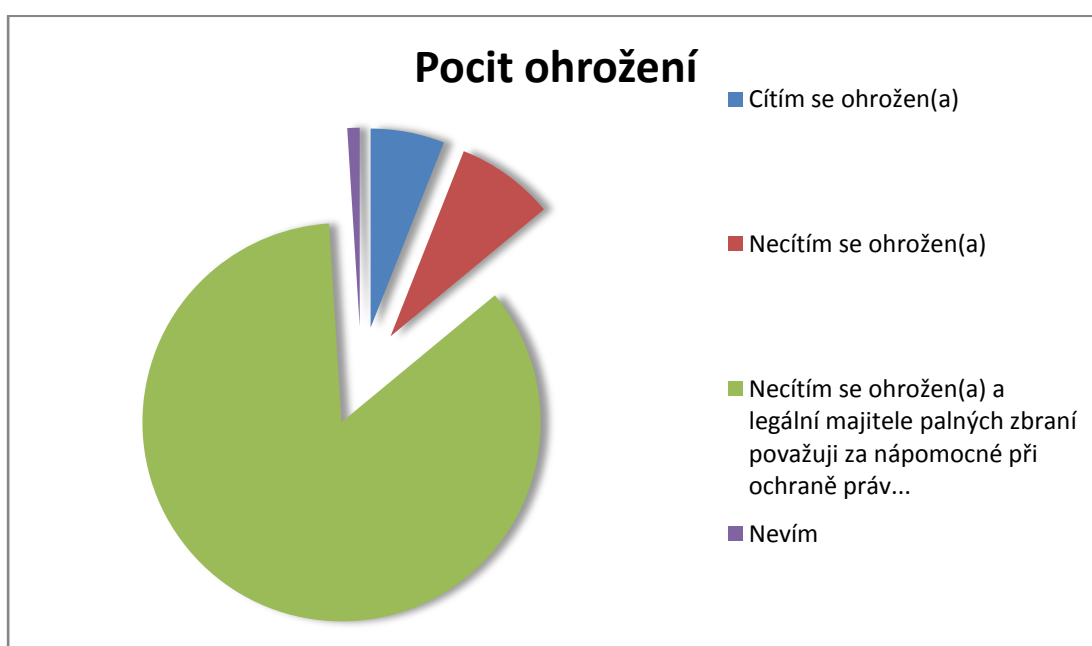
Otázka č.11 – Dostal(a) jste se někdy do situace, ve které jste se cítil(a) ohrožen(a) (sebeobranná situace s absencí palné zbraně): 42% dotazovaných se dostalo do situace, kdy se museli bránit útoku. Ve většině případů se jednalo o přepadení bez fyzických následků s odcizením majetku poškozeného, 12% dotazovaných se stalo terčem fyzického napadení (bez vyprovokování) a 2 dotazovaní se dokonce stali terčem útočníka, jenž se je pokusil usmrtit.

Otázka č.12 – Dostal(a) jste se někdy do situace, kdy bylo z Vaší strany použito legální palné zbraně (hrozba, varovný výstřel, střelba na útočníka, pouze držitelé): 21% dotazovaných uvedla, že již museli použít hrozbu střelnou zbraní, 7% použilo varovný výstřel k odvrácení útoku a 1% na útočníka již vystřelilo.

Otázka č.13 – Jaké mají povinnosti držitelé ZP a jaké podmínky je nutno splnit pro získání ZP: 19% dotazovaných uvedlo chybné a neúplné údaje o povinnostech a podmínkách, zbytek respondentů uvedl tyto informace správně.

Otázka č.14 – Cítíte se ohrožen(a) existencí majitelů legálních palných zbraní: 6% dotazovaných se cítí ohroženo, 8% se necítí ohroženo, 85% se necítí ohroženo a legální majitele palných zbraní považují za nápomocné při ochraně práv (v rámci institutu krajní nouze a nutné obrany...), 1% uvedlo nevím.

Graf 1: pocit ohrožení ze strany legálních majitelů zbraní

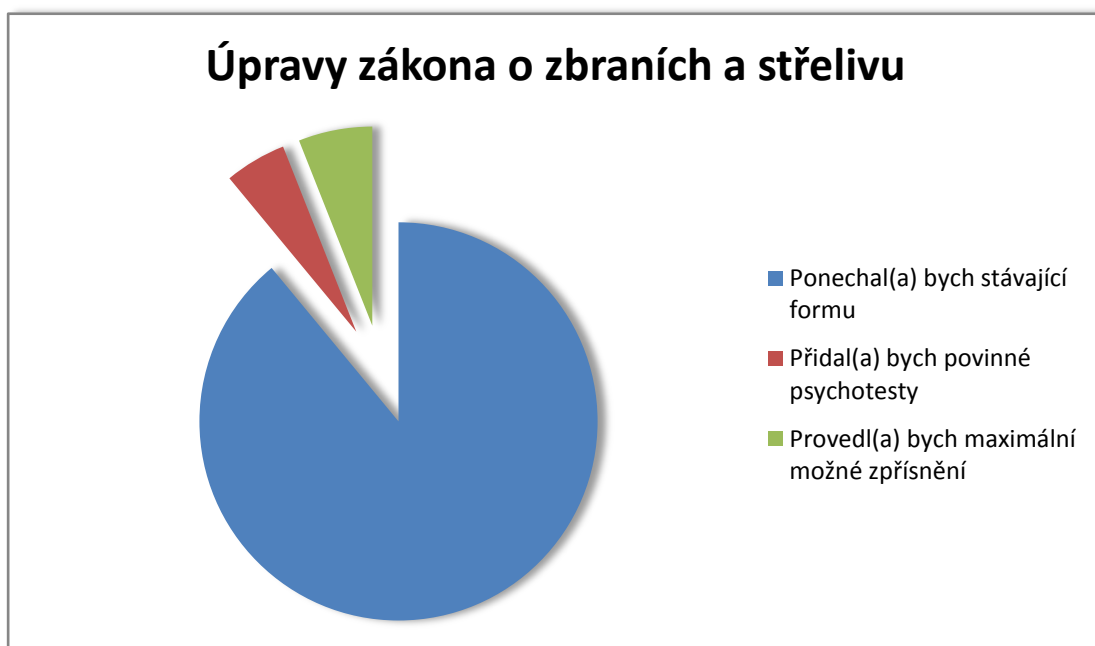

Otázka č.15 - Jaký vliv na trestné činy spáchané se zbraní mají dle Vás držitele ZP a legální majitelé zbraní dle zák.119/2002 Sb. (vyjádření doplňte číslem v %): 89% dotazovaných uvedlo hodnotu do 5% celkového nápadu této trestné činnosti, 5% dotazovaných uvedlo do 10% a 6% dotazovaných uvedlo dokonce hodnotu 70-80%.

Otázka č.16 - Jak kvalitním způsobem je dle Vašeho mínění právně upravena možnost získat ZP a stát se legálním držitelem zbraně(i) v ČR: 87% dotazovaných uvedlo 8-9 z 10 možných bodů, 5% uvedlo 6 bodů a 8% ohodnotilo kvalitu do 3 bodů.

Otázka č.17 – Jakou úpravu právní legislativy a podmínek k získání ZP by jste provedl(a): 89% respondentů uvedlo bez úprav, 5% respondentů uvedlo zavést povinné psychotesty a 6% respondentů by bylo pro maximální zpřísnění tohoto zákona.

Graf 2: Možné úpravy zákona

Otázka č.18 – Jak kvalitním způsobem je dle Vás ošetřeno vlastnění zbraní v cizině: 26% respondentů dovedlo věcně porovnat tuzemské a cizí právní aspekty této věci, ze zbylých 74% uvedla většina, že zákony ostatních zemí z důvodu prosté nepotřeby nezná.

Otázka č.19 – Jaký má dle Vašeho mínění dopad existence legálních majitelů zbraní na situaci v ČR: 74% respondentů uvedlo kladný, 17% uvedlo nevím a 9% uvedlo záporný.

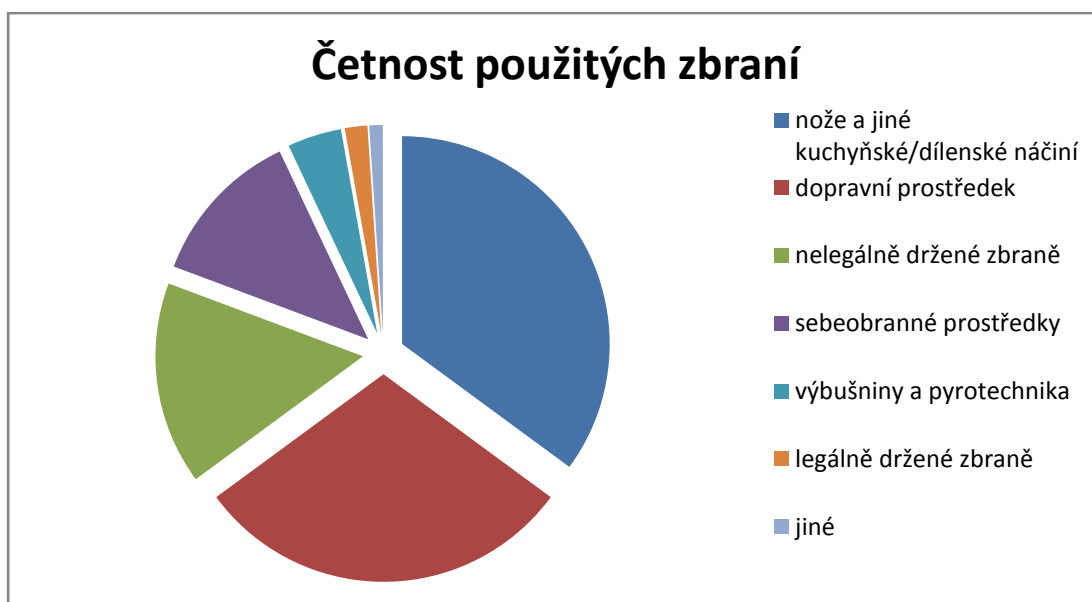
Otázka č.20 – Jaký má dle Vašeho mínění dopad existence legálních majitelů zbraní na situaci ve světě: 78% respondentů uvedlo kladný, 12% uvedlo nevím a 10% uvedlo záporný.

Otázka č.21 – Jaký má nebo může mít dle Vašeho mínění dopad plošného zákazu palných zbraní ve světě: 8% respondentů uvedlo razantní snížení kriminality,

16% uvedlo, že danou situaci nedokáže posoudit a 76% uvedlo, že dojde pouze k odzbrojení zákon dodržujících osob a tím dojde k nárůstu kriminality.

Otázka č.22 - Seřad'te zbraně použité při úmyslné trestné činnosti spojené s ublížením na zdraví (a obdobných činů) dle jejich četnosti použití v ČR: 1-nože a jiné kuchyňské/díleenské náčiní, 2-dopravní prostředek, 3-nelegálně držené zbraně, 4-sebeobránné prostředky, 5-výbušniny a pyrotechnika, 6-legálně držené zbraně, 7-jiné.

Graf 3: Četnost použití zbraní při páchání úmyslné trestné činnosti

Otázka č.23 - Seřad'te zbraně použité při úmyslné trestné činnosti spojené s ublížením na zdraví (a obdobných činů) dle jejich četnosti použití ve světě: 1-nože a jiné kuchyňské/díleenské náčiní, 2-nelegálně držené zbraně, 3-dopravní prostředek, 4-sebeobránné prostředky, 5-výbušniny a pyrotechnika, 6-legálně držené zbraně, 7-jiné.

Otázka č.24 - Cítíte se jako občan ČR dostatečně a pravdivě informován o zbraňové problematice a událostech s touto problematikou související: 28% respondentů není v této věci spokojeno, 59% je spokojeno za předpokladu přístupu k informacím z různých dostupných zdrojů (internet, statistiky, publikace, a podobné) a 13% je plně spokojeno s informacemi z běžných sdělovacích prostředků.

Otázka č.25 – Jste pro plošné řešení otázky možnosti legálního držení palných zbraní ze strany EU: 94% respondentů Ne, 5% respondentů neví a 1% respondentů Ano.

5.1.Vyhodnocení získaných dat od respondentů

Ve věci získaných dat od všech respondentů je třeba tyto data porovnat v návaznosti na osobu dotazovaného, kdy jeho celková osobnost spolu se zkušenostmi a znalostmi v daném oboru souvisí s podobou jeho odpovědí.

Otázky č.1,2 – Informace získané v těchto otázkách potvrzují nejčastější rozložení skupin dle věku a pohlaví, v zájmových skupinách spojených se zbraněmi a střelbou, kdy je poměr mužů vůči ženám 10:1 a nejsilnější zastoupení z pohledu dosaženého věku je 21 až 40.

Otázky č.3,4,5 – Zde se prokázala určitá různorodost skupiny, která vyplnila dotazník.Také se v odpovědích na tyto otázky dle původního očekávání projevila názorová rozdílnost skupiny s rozčleněním dle gaussovy křivky, kdy se názory vybočující od stavu normality objevovaly velice ojediněle. Přesto by tato vybočení v případě jejich pochopení a identifikace pozorovatelem, jako standardní stav, mohla způsobit určité problémy.

Otázka č.6 – U této otázky byly výsledky zřejmě zapříčiněny větším zájmem střelecké veřejnosti, kdy tato věnovala větší pozornost danému formuláři, než tomu bylo u nestřelecké veřejnosti.

Otázky č.7,9,10 – Tyto otázky byly pro střeleckou veřejnost za účelem zjištění určitých abnormalit, kdy byla zjištěna výjimečná odbornost několika dotazovaných osob a lze tedy plným právem předpokládat, že v oblasti manipulace, zacházení se zbraní a střelby samotné se jsou jakožto instruktoři a lektoři střelby profesionálové.

Otázka č.8 – Tato otázka byla zařazena z důvodů porovnání jejího výsledku s otázkou zabývající se nošením palné zbraně, kdy ani v jedné z těchto otázek nedošlo k odklonu od předpokládaného poměru nošení/nenošení.

Otázky č.11,12 – V odpovědích na tyto otázky došlo k odklonu od stavu normality, kdy byli dva respondenti terčem pokusu o usmrcení. V těchto případech

byly tyto pokusy naštěstí odvráceny varovným výstřelem a v druhém případě došlo k zneškodnění útočnicka pomocí palné zbraně.

Otázky č.13-25 – Znění této baterie otázek bylo zvoleno z potřeby zjistit, jak moc je daný respondent obeznámen se skutečnostmi a zákonnými normami v oblasti zbraní a zdali jeho odpovědi nemají podklad v nepravdivých informacích, které se tak hojně vyskytují ve všech sdělovacích prostředcích. Ve skutečnosti dochází často k chápání určité věci či činnosti jako hrozby v případech, kdy o nich nemá jedinec pravdivé informace. Bohužel k tomuto fenoménu přispívá existence neprofesionálních novinářů, kteří z honby za senzací raději uvedou nepřesné či přímo lživé informace a za takovouto kvalitu sdělení nejsou nikterak potrestáni.

V otázkách týkajících se seřazení zbraní různých potenciálů dle jejich četnosti použití při úmyslné trestné činnosti, byly odpovědi respondentů velice blízko reálnému stavu, kdy legální palné zbraně dosahují v takovéto stupnici nejnižších příček (v grafu č.3 znázorněny jednotlivé zbraně dle přisouzeného potenciálu respondenty).

Závěrem k získaným datům lze říci, že skupiny dotazovaných jedinců, kterési jsou schopné získat relevantní a pravdivé informace, ať už z důvodu svého povolání, zájmové aktivity či zvědavosti, mají při porovnání svých názorů a vědomostí minimální odklon od reálného stavu. Skupiny spoléhající se pouze na nejdostupnější informace a zprávy z doslechu, mají v porovnání s reálným stavem věci odklon různé síly. Z velikosti či míry odklonu od reálné situace poté vyvstává určité riziko, závislé svou velikostí s mírou angažovanosti v daném tématu tímto jedincem.

5.2.Specifika určitých skupin respondentů

V každém odvětví lidské činnosti se nacházejí lidé nevzdělaní, laikové a profesionálové. Stejně tak v přístupu k dané věci se vyskytují lidé neaktivní, účastníci se a lidé aktivní. Jako nejlepší možné řešení v tomto ohledu jistě je člověk s profesionálním vzděláním, podpořeným kvalitními a pravdivými informacemi, který se v dané věci maximálně angažuje a snaží se o zlepšení, jenž bude mít význam nejen pro něj, ale pro celou veřejnost, jenž je jeho zájmovou skupinou. Oproti tomuto jedinci, je největším nepřítelem pro veřejnost a zájem jako takový maximálně aktivní

jedinec, postrádající k dané činnosti určité potřebné vzdělání a pracující na základě milných či raději žádných informací.

I v tomto pro tuto práci důležitém dotazníku, se lze setkat se skupinou respondentů, která k oné nejhorší možné variantě osobnosti jedince (aktivní nevzdělanec) měla podstatně blíže, než k jedinci v podstatě průměrnému. Jednalo se o skupinu 8 osob, jenž měla silně pokřivené vnímání ve věci zbraní a situace kolem nich. Tato skupina zastávala názor, že palná zbraň je už ze svého principu zlá a nebezpečná věc (takováto míra personifikace vůči skupině předmětů, je u dospělých jedinců dosti vzácná) kterou je třeba zakázat a pokud možno kompletně sprovodit ze světa.

Z podstaty své profese a zaměstnání se často setkávám s nejrůznějšími názory na palné zbraně a vždy se mi prozatím potvrdilo, že v této rovině nejvíce radikální až extrémistické názory mívá skupina, jenž má nejmenší povědomí o dané problematice a často se navíc specializuje na získávání informací od zdrojů, jenž nejsou schopny podat informace pravdivě, kompletní a bez vytrhávání z kontextu.

Proto se není možné divit odpovědím této skupiny v předmětném dotazníku, kdy tato skupina uvedla ve zkratce následující informace: mají nenávist ke zbraním, mají panický strach a hrůzu ze zbraní, nemají ani minimální znalosti o povinnostech a právech držitelů zbrojních průkazů, cítí se ohroženi legálními majiteli zbraní, za celkovou mírou zločinnosti vidí ze 70-80% majitele legálních palných zbraní, právní úpravu v rovině zbraní považují za nekvalitní (bez znalosti jejího pravdivého stavu), jsou pro absolutní zpřísnění legislativy, považují majitele zbraní za přítěž společnosti, v řazení zbraní dle nebezpečnosti byla legální palná zbraň na 1. nebo 2. místě (reálně je legální palná zbraň na posledním či předposledním místě v žebříčku nebezpečnosti). Střelecká obec může být jen ráda, že takto vzdělaní a názorově vybavení jedinci neurčují směřování budoucích právních norem.

ZÁVĚR

V práci jsou shrnuty dopodrobna veškeré náležitosti, které musí žadatel o zbrojní průkaz splnit a dodržovat, pokud chce zbrojní průkaz nejen získat, ale také ho dále držet. Ve své podstatě se vůbec nejedná o těžké či přehnané nároky, jen se nesmí takováto osoba dopouštět jednání, mající znaky (se zbraněmi a zákonem o zbraních a střelivu souvisejících) přestupků či dokonce trestných činů. Z těchto zřejmých důvodů vyplývá, že střelecká veřejnost (v pojetí držitelů zbrojních průkazů) je jedna z nejlépe prověřených skupin v naší republice, jejíž bezúhonnost a spolehlivost (v pojetí dle §22 a §23 zákona č. 119/2002 Sb., Zákona o zbraních a střelivu) je doslova příkladná.

Česká republika bez uzardění může považovat svoji právní úpravu držení palné zbraně a střeliva za jednu z nejlépe řešených norem v tomto oboru, kdy její znění je funkčním souhrnem liberální a restriktivní formy tohoto práva, kde držitel zbrojního průkazu při dodržení pravidel není nikterak stíhán či dokonce šikanován kontrolními orgány státu. Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu byl vyhodnocen jako nejvhodnější forma právní úpravy držení zbraní a střeliva v Evropské unii a jako takový byl vybrán pro program centrálního registru zbraní a nedávno byl tento zákon dokonce vyhodnocen jako druhá nejlepší právní úprava tohoto odvětví na celém světě.

Při porovnání statistiky, kdy na jednu stranu postavíme veškeré trestné činy a přestupky páchané s nelegálně držеныmi zbraněmi a na druhou stranu trestné činy spolu s přestupky držitelů zbrojních průkazů, za současného reflektování počtu použití legálně držných zbraní k sebeobraně či při stavu krajní nouze, dojdeme jednoduchými počty k závěru, že jediné nebezpečné palné zbraně jsou opravdu ty nelegální. Odzbrojením slušné části obyvatelstva dáváme pouze větší volnost a svobodu v jednání uživatelům nelegálních palných zbraní (jako se to již v praxi potvrdilo na území Austrálie či Velké Británie) kteří se těch svých nevzdají.

Z výsledků dotazníku jasně vyplývá potřeba znát podrobně určité odvětví lidské činnosti a jeho problematiku opravdu do hloubky dříve, než dospějeme k utvoření vlastního nepovrchního názoru (ve svých očích správný a utvořený na základě velkého množství pravdivých informací o dané problematice), který každý

z nás tak nerad a jen výjimečně mění. Tyto možné nekvalitní názory poté mohou mít až extrémní odklon od reálného stavu, přesně jako se stalo v tomto dotazníku ve věci vlivu existence držitelů legálních zbraní na celkovou míru kriminality.

Souhrnem všech těchto získaných informací z důvodu provedení analýzy možných rizik plynoucích z existence civilních držitelů legálních palných zbraní jsem došel k závěru, že tato skupina obyvatel není zdaleka ani minimální riziko pro společnost. Potenciální riziko vyplývající z existence možnosti legálně se ozbrojit palnou zbraní, je minimální až nicotné při srovnání s riziky, která jsou spojená s využitím jiných prostředků běžného života (automobil, nůž, kladivo a jiné), jako smrtícího nástroje. Při snaze zakázat věci či prostředky, kterými se lidé zabíjejí v České republice, bychom nejdříve museli zakázat například tabákové výrobky, jež mají za rok na svědomí 18'000 až 22'000 mrtvých, což znamená 49 až 60 mrtvých za den.

Další důležitá informace, kterou dotazník potvrdil byla, že pravdivě a věcně podávané informace mají pozitivní vliv na mínění široké veřejnosti, kdy eliminují možné negativní vlivy již v zárodku (stres, strach ze zbraní, nahlížení na určitou část obyvatelstva s pokřiveným míněním) kdy snaha pravdivě informovat širokou veřejnost by dané věci jen přispěla. V této věci by se dala část této práce využít k rozvíjení veřejného povědomí o zbraních, kdy by pro onu osvětu byl jistě každý uvědomělý držitel zbrojního průkazu.

Tato práce ale také vynesla na světlo další témata, která by bylo vhodné rozpracovat a pokusit se zodpovědět otázky k nim náležící, jako je například vliv plošného odzbrojení obyvatelstva ve Velké Británii a Austrálii – s rozkrýváním aspektů tohoto činu v časové posloupnosti s přihlédnutím na změny ve společnosti a kriminalitě.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

Teryngel J., Kreml A. *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, ISBN 978-80-7357-461-1.

Kovárník L., Martínek M. *Zákon číslo 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu s komentářem*. Praha: NAŠE VOJSKO, 2009. ISBN 978-80-2006-1012-6.

Hrazdíra I., Kovárník L., Novotný F.. *Použití zbraně a zákon*. Praha: UROUNION s.r.o., 2000. ISBN 80-85858-83-5.

Hýkel J., Malimánek V. *Náboje do ručních palných zbraní*. Praha: NAŠE VOJSKO, 2009. ISBN 80-206-0641-6.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

Směrnice Rady 91/477/EHS ze dne 18. června 1991 o kontrole nabývání a držení zbraní (Úř. věst. L 256, 13.9.1991, p.51, článek 4). Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES ze dne 21. Května

Směrnice Rady 93/15/EHS ze dne 5. dubna 1993 o harmonizaci předpisů týkajících se uvádění na trh a dozoru nad výbušninami pro civilní použití (Úř. věst. L 121, 15.5.1993, p.20)

Seznam použitých internetových zdrojů

Webová stránka. *Ruce Vzhůru* . [online]. 29 Říjen 2008 [cit. 2015-02-01]. Dostupné z: <http://www.rucevzhuru.cz/index.php/zbrojni-pravo/69-chladne-zbrane-a-ceske-zbrojni-pravo.html>

Zbrojní průkaz. *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online]. 05.08.2014 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/rady-a-sluzby-dokumenty-zbrojni-prukaz-pro-fyzickou-osobu.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>

Registrace a průkaz zbraně. *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online]. 17.07.2009 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/prukaz-zbrane-a-znehodnoceni-zbrane.aspx>

Nákup nebo prodej zbraně. *Zbrojníprukazy.cz*. [online]. 01.01.2013 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.zbrojniprukazy.cz/nakup-nebo-prodej-zbrane>

Zbraně a střelivo. *Policie České republiky*. [online]. 23.08.2007 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/policie-ceske-republiky-zbrane-a-strelivo.aspx>

Základy skrytého nošení I & II. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 13.09.2008 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/no-akn/741-zaklady-skryteho-noseni-i-ii>

Centrální registr zbraní. *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online]. 05.08.2014 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/centralni-registr-zbrani.aspx>

Historie vzniku projektu CRZ. *Policie České republiky*. [online]. 01.07.2014 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/historie-vzniku-projektu-crz.aspx>

Účastníci projektu CRZ. *Policie České republiky*. [online]. 01.07.2014 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/ucastnici-projektu-crz.aspx>

Informační příručka. *Policie České republiky*. [online]. 01.07.2014 [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/soubor/prirucka-pro-drzitele-zl-pdf.aspx>

Petr Kučera. V evidenci zbraní jsme v Evropě na špici. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 19.03.2014 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/972-v-evidenci-zbrani-jsme-v-evrope-na-spici>

Němec M.. Držitelé zbrojního průkazu mají i řadu důležitých povinností!. *blog.idnes.cz*. [online]. 17.4.2014 [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: <http://nemecdocjudrphd.blog.idnes.cz/c/405989/Drzitele-zbrojniho-prukazu-maji-i-radu-dulezitych-povinnosti.html>

Kabinet souhlasil se vznikem centrálního registru přestupků. *denik.cz*. [online]. 27.10.2014 [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: http://www.denik.cz/z_domova/kabinet-souhlasil-se-vznikem-centralniho-registru-prestupku-20141027.html

Kyršová M., Smetánka J.. Deset nejlepších zemí pro majitele zbraní. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 08.02.2015 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/2006-deset-nejlepsich-zemi-pro-majitele-zbrani#h1-10-1-spojene-staty-americke>

Kyršová M., Smetánka J.. Deset nejlepších zemí pro majitele zbraní. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 08.02.2015 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/2006-deset-nejlepsich-zemi-pro-majitele-zbrani#h1-8-3-svycarsko>

Jiří Šimek . Velká Británie přísnost nade vše. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 22.07.2013 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/zbrane-a-legislativa/legislativa/713-velka-britanie-prisnost-nade-vse>

Jiří Šimek . Británie chce své zbraně zpět. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 06.08.2013 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/ostatni/516-britanie-chce-sve-zbrane-zpet>

Šimek J. Jen je nechte ať se bojí. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 10.10.2012 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/34-jen-je-nechte-at-se-boji>

Brunn M. Držet zbraň neznamená s ní i umět. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 02.09.2014 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/1678-drzet-zbran-neznamena-s-ni-i-umet>

Chabr P. Násilí není špatné. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 15.12.2012 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/1487-nasili-neni-spatne>

Šimek J. Počet držitelů zbrojních průkazů a zbraní. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 05.02.2015 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/2002-pocet-drzitelu-zbrojnich-prukazu-a-zbrani-v-roce-2014>

Šimek J. Počty zbraní registrovaných u držitelů zbrojních průkazů. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 05.02.2015 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/2002-pocet-drzitelu-zbrojnich-prukazu-a-zbrani-v-roce-2014>

Karásek D. Mýty a fakta o zbraních. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 26.09.2011 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/zbrane-a-legislativa/myty-a-fakta/14-myty-a-fakta-o-zbranich>

Brunn M. Chysta se bitva o podobu zbrojního zákona. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 16.02.2014 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/zbrane-a-legislativa/legislativa/922-chysta-se-bitva-o-podobu-zbrojniho-zakona>

Brunn M. Stížnost evropskému ombudsmanovi. *LEX sdružení na ochranu práv majitelů zbraní*. [online]. 26.03.2014 [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/964-stiznost-evropskemu-ombudsmanovicomplaint-to-european-ombudsman>

Seznam grafů a tabulek

Seznam grafů

Graf 1: Pocit ohrožení ze strany legálních majitelů zbraní	50
Graf 2: Možné úpravy zákona	51
Graf 3: Četnost použití zbraní při páchání úmyslné trestné činnosti	52

Seznam tabulek

Tabulka 1: Pohyby počtů držitelů zbrojních průkazů a rozložení jednotlivých skupin zbrojních průkazů	42
---	----

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Petr Svoboda

Obor: Bezpečnostní studia

Forma studia: kombinované studium

Název práce: Držitel zbrojního průkazu jako možné ohrožení ve společnosti

Rok: 2015

Počet stran textu: 51

Celkový počet stran příloh: 5

Počet titulů českých použitých zdrojů: 4

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 2

Počet internetových zdrojů: 25

Vedoucí práce: JUDr. Jozef Bandžak Ph.D.